

RAPORT DE ANALIZĂ A PERFORMANȚEI OPERATORILOR DE APĂ ȘI APĂ UZATĂ DIN ROMÂNIA ȘI A EFECTELOR REGLEMENTĂRII ECONOMICE

CUPRINS

I. CONTEXTUL GENERAL	3
a. Obiectivul raportului	3
b. Abordarea și metodologia utilizată în analiza sectorului	3
II. PREZENTAREA SECTORULUI SERVICIILOR DE ALIMENTARE CU APĂ ȘI DE CANALIZARE DIN ROMÂNIA	5
a. Obiectivele asumate de Romania în context european	5
b. Aspecte importante privind starea sectorului de apă și apă uzată.....	7
c. Structura operatorilor de apă și de canalizare	15
III. ANALIZA PERFORMANȚEI OPERATORILOR	18
a. Accesibilitatea serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare	18
b. Calitatea serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare	25
c. Eficiența operațională	28
d. Eficiența economică.....	31
e. Situația investițiilor din sector	32
IV. ANALIZA EFECTELOR REGLEMENTĂRII ECONOMICE BAZATE PE STRATEGIA DE TARIFARE AFERENTĂ PLANULUI DE AFACERI	33
a. Situația planurilor de afaceri avizate de A.N.R.S.C.	33
b. Situația conformării aglomerărilor cu 10.000 l.e. în raport cu prevederile directivei privind epurarea apelor uzate urbane nr.271/1991	35
c. Impactul măsurilor propuse privind reducerea pierderilor de apă	35
d. Impactul măsurilor propuse privind creșterea eficienței energetice	36
e. Evoluția nivelului redevenței față de anul de referință	37
f. Rata de suportabilitate	37
g. Valoarea investițiilor propuse în cadrul planurilor de afaceri.....	39
V. CONCLUZIILE ȘI RECOMANDĂRILE RAPORTULUI	40
VI. ANEXE - INDICATORI ȘI RECOMANDĂRI - OPERATORI REGIONALI MAJORI	42

I. CONTEXTUL GENERAL

a. Obiectivul raportului

Prezentul Raport are ca obiectiv realizarea unei evaluări de ansamblu a stării serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare din România și prezentarea impactului implementării reglementării economice, în anul 2025. Evaluarea curentă a sectorului este realizată în raport cu anii anteriori, astfel încât să se poată identifica soluții pentru creșterea capacității tehnice și operaționale a operatorilor de servicii de alimentare cu apă și de canalizare.

Trecerea la reglementarea economică și transformarea A.N.R.S.C. într-un reglementator economic pentru sectorul de apă și apă uzată din România a reprezentat o reformă foarte importantă a modului de asigurare a serviciilor de apă și apă uzată din România, cu accent pe calitate, eficiență și sustenabilitatea serviciilor în condiții de suportabilitate a facturilor din partea populației.

Benchmarking-ul reglementat dezvoltat ca parte componentă a procesului de reglementare economică, împreună cu evaluarea performanțelor operatorilor ca efect al acesteia, sunt elemente foarte importante, transparente, pentru creșterea calității serviciilor, conformarea la prevederile legale și îmbunătățirea nivelului de trai a întregii populații a țării.

Calitatea informației furnizate este esențială pentru o comparație relevantă și edificatoare și considerăm că acest proces va fi destul de îndelungat, așteptându-se îmbunătățiri semnificative de la un exercițiu la altul.

În cadrul celui de al patrulea demers de colectare a datelor, acestea au fost raportate direct în portalul dedicat exercițiului de benchmarking. În acest an, apreciem o implicare suficientă a operatorilor mici locali și o creștere a gradului de acuratețe a datelor furnizate de operatori, în special în cazul operatorilor regionali. Prezentul raport include situația sintetică la nivelul fiecărui operator regional major și la nivelul operatorilor municipali mari, pe baza datelor raportate.

A.N.R.S.C., prin mijloacele instituționale și legale de care dispune, va sprijini puternic creșterea calității serviciilor în toate zonele țării, și, concomitent, crearea de premise solide pentru sustenabilitatea pe termen mediu și lung a sectorului și pentru creșterea accentuată a gradului de conformare a sectorului, cu directivele europene.

b. Abordarea și metodologia utilizată în analiza sectorului

A.N.R.S.C. a lansat un proiect pilot de benchmarking reglementat în anul 2023 și a elaborat o Metodologie de benchmarking reglementat pentru stabilire, monitorizare, măsurare și analiză a indicatorilor de performanță în sectorul de apă și apă uzată din România, care a fost actualizată în fiecare an și care a fost transmisă operatorilor odată cu chestionarul de benchmarking

Programul de benchmarking reglementat este aliniat cu bunele practici de la nivel internațional pentru benchmarking și este axat pe opt zone de performanță:

- Profitabilitatea activității
- Eficiența operațională
- Eficiența energetică
- Eficiența personalului
- Suportabilitatea consumatorilor
- Nivelul de investiții
- Economia circulară
- Calitatea serviciului

La aceste zone de performanță se adaugă Informațiile de context care furnizează caracteristicile inerente ale operatorului și prin intermediul cărora se identifică diferențele între sisteme și punctele comune, ajutând operatorii în compararea performanțelor.

II. PREZENTAREA SECTORULUI SERVICIILOR DE ALIMENTARE CU APĂ ȘI DE CANALIZARE DIN ROMÂNIA

a. Obiectivele asumate de Romania în context european

În conformitate cu angajamentele asumate prin Tratatul de Aderare la Uniunea Europeană, România a trebuit să asigure realizarea unor investiții semnificative pentru conformarea cu prevederile Directivei Consiliului 98/83/CE privind calitatea apei destinate consumului uman și ale Directivei Consiliului 91/271/CEE privind epurarea apelor uzate.

În ceea ce privește alimentarea cu apă, principala cerință a Directivei Consiliului 98/83/CE privind calitatea apei destinate consumului uman, **transpusă în legislația națională prin Legea nr. 458/2002 privind calitatea apei potabile, cu modificările și completările ulterioare**, era să se asigure calitatea apei distribuite prin sistemele centralizate.

Conform prevederilor Tratatului de Aderare, s-a stabilit ca **până la 31 decembrie 2015**, calitatea apei furnizată trebuie să respecte în procent de 100% parametrii monitorizați.

În decembrie 2020, Parlamentul European a adoptat Directiva revizuită privind apa potabilă (**Directiva (UE) 2020/2184**). Directiva include dispoziții privind controlul surselor de apă potabilă și al sistemelor de distribuție, pe lângă controlul apei de la robinet, pentru a reduce la minimum riscul poluării asupra sănătății umane și a resurselor noastre de apă și abordează problema poluanților emergenți, cum ar fi

microplasticul, perturbatorii endocrini, precum și noile tipuri de substanțe chimice. În plus, noul act legislativ prevede includerea unor cerințe detaliate în materie de igienă pentru materialele care intră în contact cu apa potabilă. Totodată, Directiva conferă Agenției Europene pentru Produse Chimice (ECHA) un rol esențial pentru a garanta că în produsele care intră în contact cu apa (cum ar fi țevile și robinetele) se pot utiliza numai substanțe sigure.

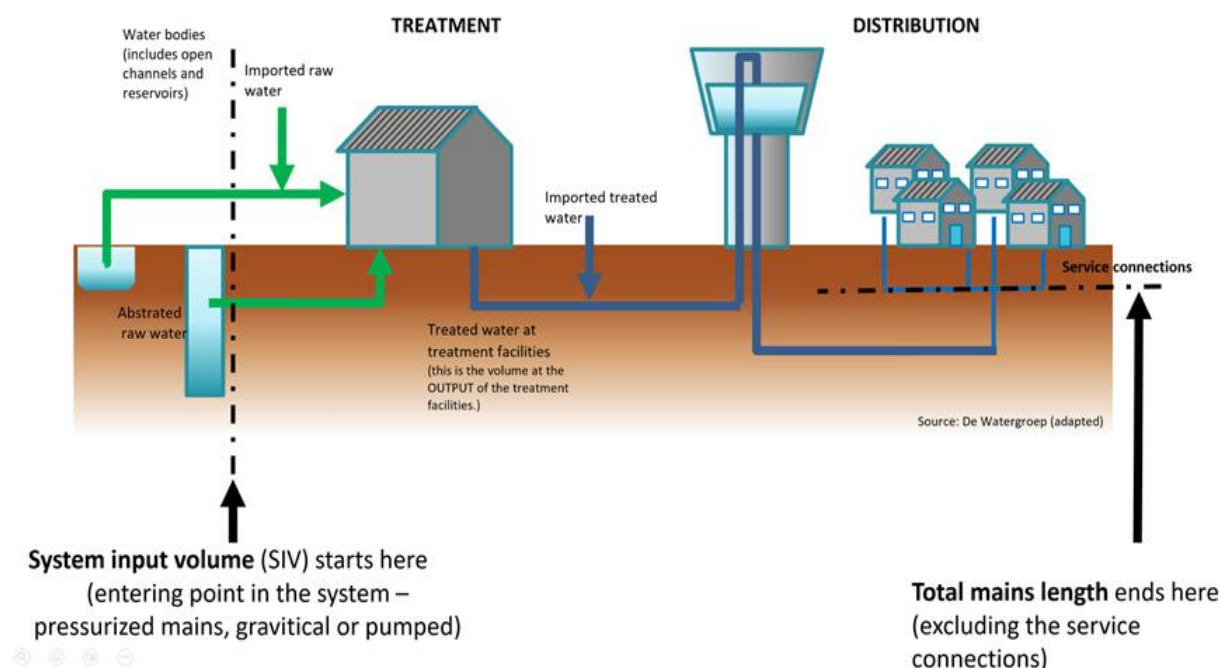
În ceea ce privește cetățenii, Directiva prevede că aceștia trebuie să aibă un mai bun acces la informații privind furnizorii de apă, referitoare, de exemplu, la calitatea și alimentarea cu apă potabilă în zona în care locuiesc și introduce obligația, pentru statele membre, **de a îmbunătăți sau de a menține accesul la apă potabilă sigură pentru toți, punând accentul pe grupurile vulnerabile și marginalizate.**

De asemenea, noua directivă impune o evaluare a nivelurilor pierderilor de apă la nivel național al fiecărui stat membru, precum și a potențialului de îmbunătățire a reducerii pierderilor de apă. Această evaluare are în vedere aspectele relevante de sănătate publică, de mediu, precum și de natură tehnică și economică și vizează cel puțin furnizorii de apă care furnizează minimum 10.000 mc pe zi sau care deservesc minimum 50.000 de persoane, iar rezultatele acesteia vor fi transmise Comisiei Europene până la data de 12 ianuarie 2026.

În conformitate cu prevederile art. 4 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr.7/20023 privind calitatea apei destinate consumului uman, ce transpune în legislația națională **Directiva revizuită privind apa potabilă (Directiva (UE) 2020/2184)**, evaluarea nivelurilor pierderilor de apă la nivel național și a potențialului de îmbunătățire a reducerii pierderilor de apă se realizează prin utilizarea „indexului pierderilor din infrastructură” (ILI) sau a unei alte metode adecvate.

Potrivit celor stabilite de către Comisia Europeană în cadrul grupului de lucru constituit în vederea stabilirii metodei adecvate de determinare a pierderilor de apă din infrastructură s-a convenit ca raportarea să se efectueze folosind formula „*apa care nu aduce venituri/lungimea totală a rețelei de apă de la captare până la distribuție*” și astfel a fost transmis către toate statele membre un format de raportare, în Excel. Comisia Europeană, în contextul îndeplinirii obligațiilor de raportare, cu termen 12 ianuarie 2026, a solicitat doar completarea unei foi de calcul, cu respectarea indicațiilor și definițiilor atașate.

Requested min.	Requested min.	Requested min.	Requested min.	Requested min.	Optional (Context)	Optional	Optional	Optional	Optional (Context)	Requested min.	Requested min.	Requested min.	Calculated	Optional	Calculated	Requested min.
Member State	Year of assessment	Water supplier identifier	National volume coverage	Length of water mains (incl. adduction mains, excl. service connections)	Number of service connections	Raw water abstracted (RWAB)	Imported raw water (IRW)	Imported treated water (ITW)	Treated water (at treatment facilities)	System Input Volume (SIV)	Percentage of metered SIV	Revenue Water (RW)	Non-Revenue Water (NRW)	Real Losses (CARL)	Non-Revenue Water / km of water mains	Input Data Validation/Audits
[Country Code]	[Year]	[unique code]	[%]	[km]	[number]	[m ³ /year]	[m ³ /year]	[m ³ /year]	[m ³ /year]	[m ³ /year]	[%]	[m ³ /year]	[m ³ /year]	[m ³ /year]	[m ³ /km.year]	[Yes/No]
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(-)	(f)	(g)	(h)	(-)	(i) or (j) = (f)+(g)+(h)	(-)	(i)	(k) = (i)-(j)	(l)	(m) = (k) / (e)	(-)

Datele și informațiile din exercițiul de benchmarking din anul 2025 au stat la baza elaborării raportării către Comisia Europeană a nivelurilor de pierderi de apă, fiind identificați 47 de operatori care furnizează minimum 10.000 mc pe zi sau care deservește minimum 50.000 de persoane.

În ceea ce privește conformarea cu prevederile Directivei Consiliului 91/271/EEC din 21 mai 1991 **privind epurarea apelor uzate urbane**, modificată și completată de Directiva Comisiei 98/15/EC în 27 februarie 1998, transpusă în legislația națională prin HG nr. 188/2002, cu modificările și completările ulterioare, termenele perioadelor de tranziție au fost :

- 31 decembrie 2015 - toate aglomerările umane mai mari de 10.000 l.e. să se conformeze prevederilor din punct de vedere al colectării și epurării avansate a apelor uzate;
- 31 decembrie 2018 - toate aglomerările cu 2.000-10.000 l.e. să se conformeze din punct de vedere al colectării și epurării secundare a apelor uzate.

Comisia Europeană a trimis România în fața Curții de Justiție a Uniunii Europene, în noiembrie 2024, pentru neconformarea la Directiva 91/271/CEE privind epurare apelor uzate urbane. Conform Comisiei (2024), 150 de mari aglomerări urbane (care au peste 10.000 l.e.) nu îndeplinesc cerințele prevăzute de Directiva privind epurarea apelor uzate urbane (Directiva 91/271/CEE). În 154 de aglomerări mari apele uzate urbane care intră în sistemele de colectare nu sunt

epurate în mod corespunzător, iar în 155 de aglomerări mari, România nu asigură o epurare mai riguroasă înainte de a evacua apele uzate în zone sensibile. Toate aceste aglomerări ar fi trebuit să se conformeze până la 31 decembrie 2015. Comisia Europeană a trimis României o scrisoare de punere în întârziere în iunie 2018, urmată de o scrisoare suplimentară de punere în întârziere în octombrie 2020 și de un aviz motivat în februarie 2022. Scrisoarea suplimentară de punere în întârziere a fost trimisă României pentru a include unele aglomerări urbane mari care nu fuseseră incluse în domeniul de aplicare al scrisorii inițiale de punere în întârziere din iunie 2018. Comisia Europeană a considerat că eforturile depuse de autoritățile române au fost insuficiente și, prin urmare, a trimis România în fața Curții de Justiție a Uniunii Europene în noiembrie 2024.

b. Aspecte importante privind starea sectorului de apă și apă uzată

Sectorul de apă și apă uzată din România a înregistrat progrese semnificative în ultimii ani atât la nivel operațional, cât și din punct de vedere al planificării investițiilor și al reglementării. Situația concretă la nivel național impune însă un volum foarte mare de investiții în vederea conformării cu normele naționale și europene în domeniul apei potabile și apelor uzate. Sprijinul din grantul UE a fost esențial pentru îmbunătățirile realizate în acest sector. În ceea ce privește fondurile UE disponibile, alocarea totală a proiectelor aprobate în perioada de programare 2014-2020, în cadrul POIM a fost de peste 3 miliarde euro. Alocarea pentru apă și apă uzată în cadrul PDD 2021 - 2027 este de aproximativ 2,9 miliarde euro. De asemenea, aproximativ 1,5 miliarde euro (componenta de împrumut) sunt disponibile pentru sectorul apei în cadrul PNRR în perioada 2021-2026.

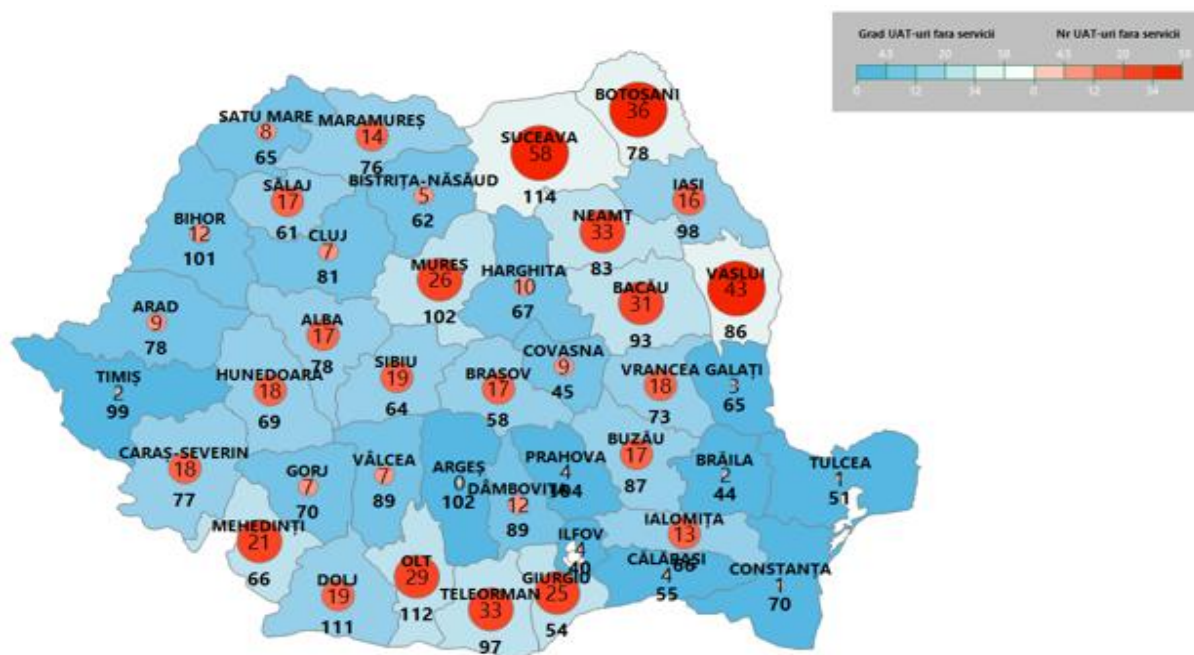
Deși România a investit sume foarte importante, necesarul de finanțare rămas este în continuare consistent.

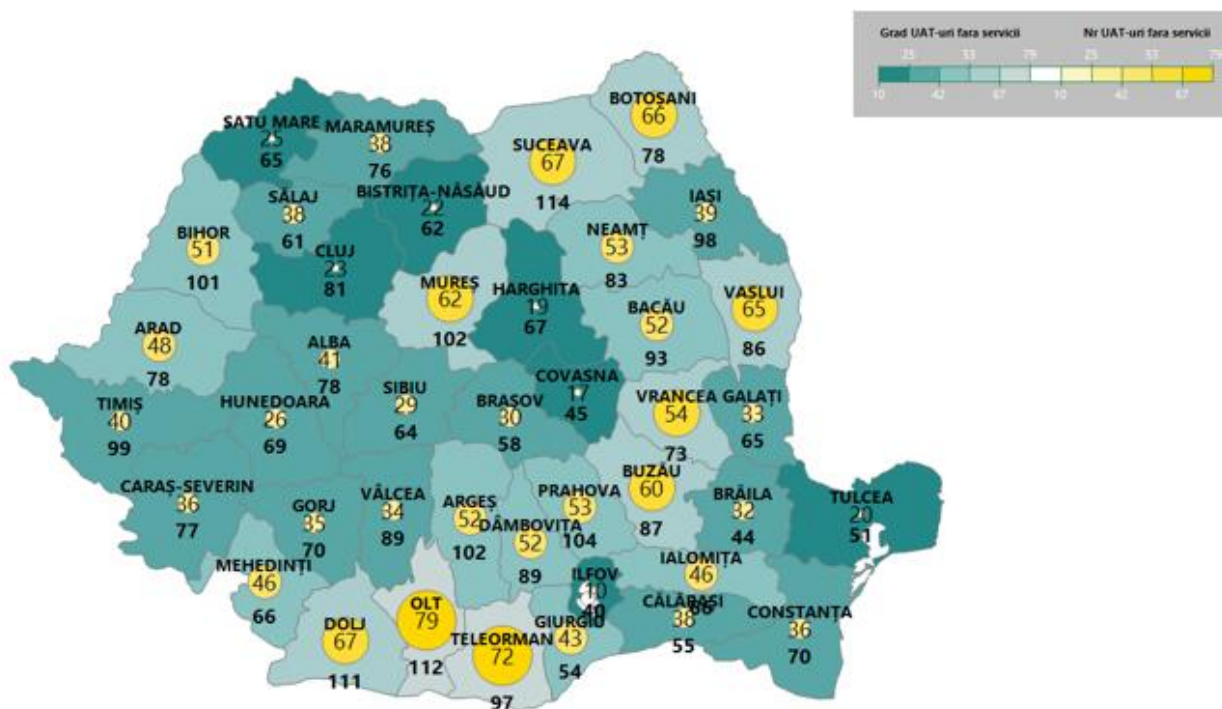
Rata de conectare, potrivit datelor publicate de Institutul Național de Statistică, corespunzătoare anului 2024, la servicii de apă este de 77,6% iar la servicii de canalizare de 60,7%, fiind cele mai scăzute dintre țările UE - atât pentru apă potabilă, cât și pentru canalizare

În prezent, la nivel național există :

- ✚ 646 de unități administrativ- teritoriale care nu au organizat serviciul de alimentare cu apă (nu dețin sisteme de alimentare cu apă sau au sisteme în curs de execuție), printre care sunt și trei orașe, după cum urmează :

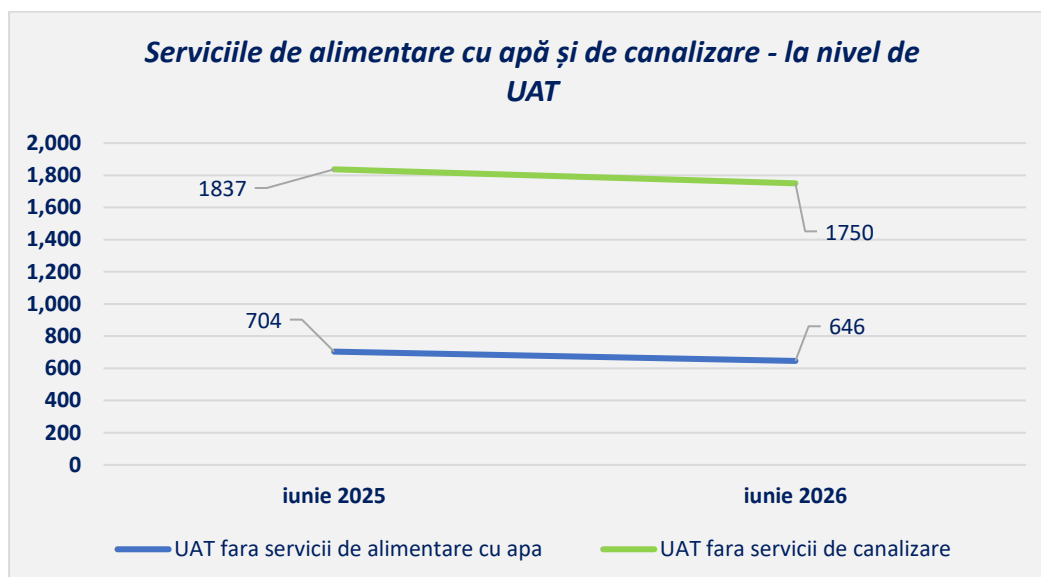
JUDEȚUL SIBIU	ORAȘ MIERCUREA SIBIULUI
JUDEȚUL SUCEAVA	ORAȘ CAJVANA
JUDEȚUL SUCEAVA	ORAȘ MILIȘĂUȚI

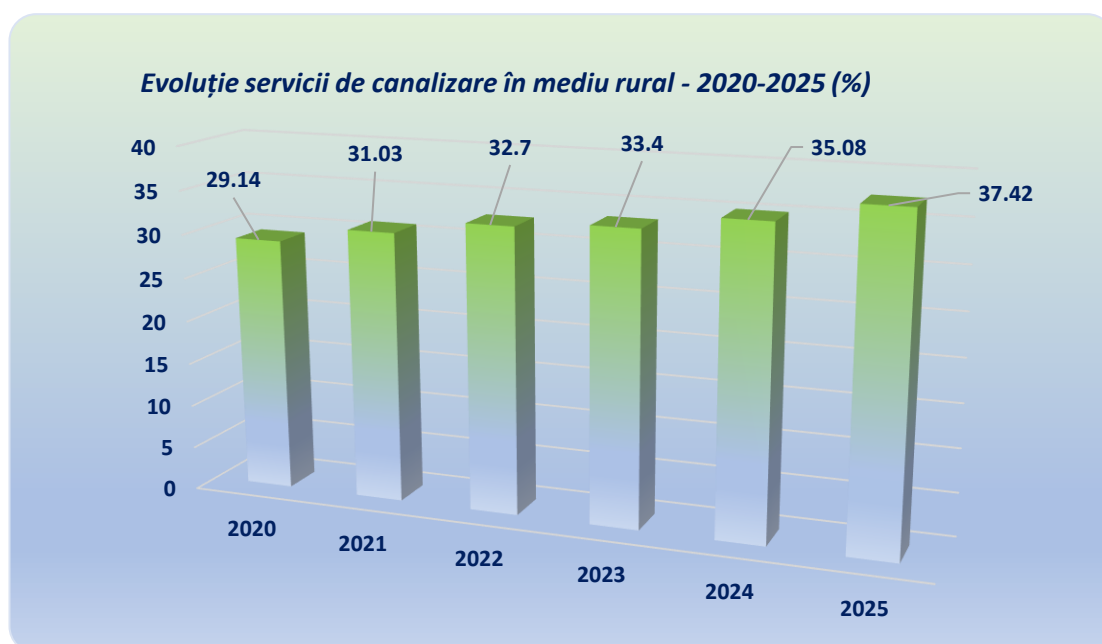

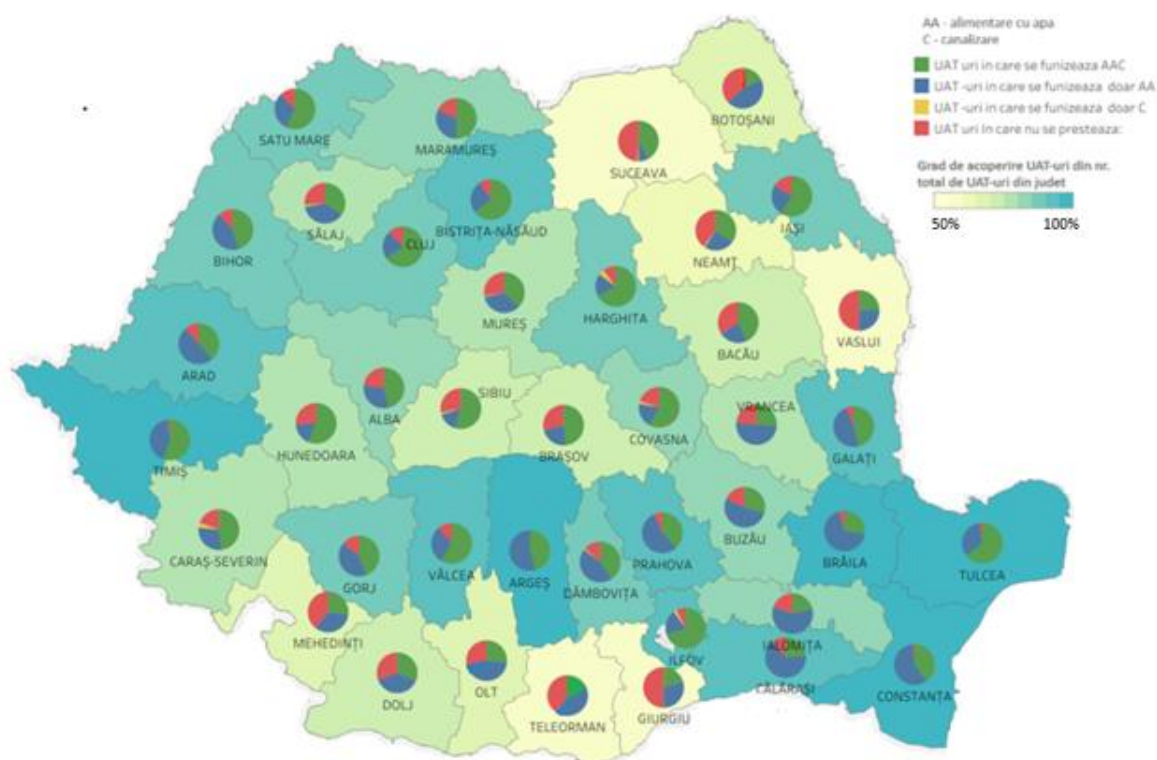
Situație UAT-uri fără servicii de canalizare raportat la nr. de UAT-uri din județ

Prin compararea cu datele din anul 2024, potrivit graficului de mai jos, se observă o tendință pozitivă în diminuarea localităților care nu dețin servicii de alimentare cu apă și/sau de canalizare, procentul de diminuare fiind de cca 3% la fiecare serviciu, raportat la numărul total de unități administrativ-teritoriale la nivel național, justificat și de faptul că potrivit prevederilor art.2 alin. (4) din Legea serviciului de alimentare cu apă și de canalizare nr. 241/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, respectiv : *“în unitățile administrativ-teritoriale se poate organiza, după caz, numai serviciul de alimentare cu apă, cu condiția asigurării colectării apelor uzate prin sisteme individuale, adecvate pentru procesarea apelor uzate, care să asigure normele de igienă și sănătate a populației, precum și protecția mediului, la standarde similare cu sistemele centralizate de canalizare și epurare.”* Totuși, pentru creșterea gradului de acces al populației la serviciile de canalizare-epurare, investițiile majore trebuie orientate către acest serviciu cu prioritate.

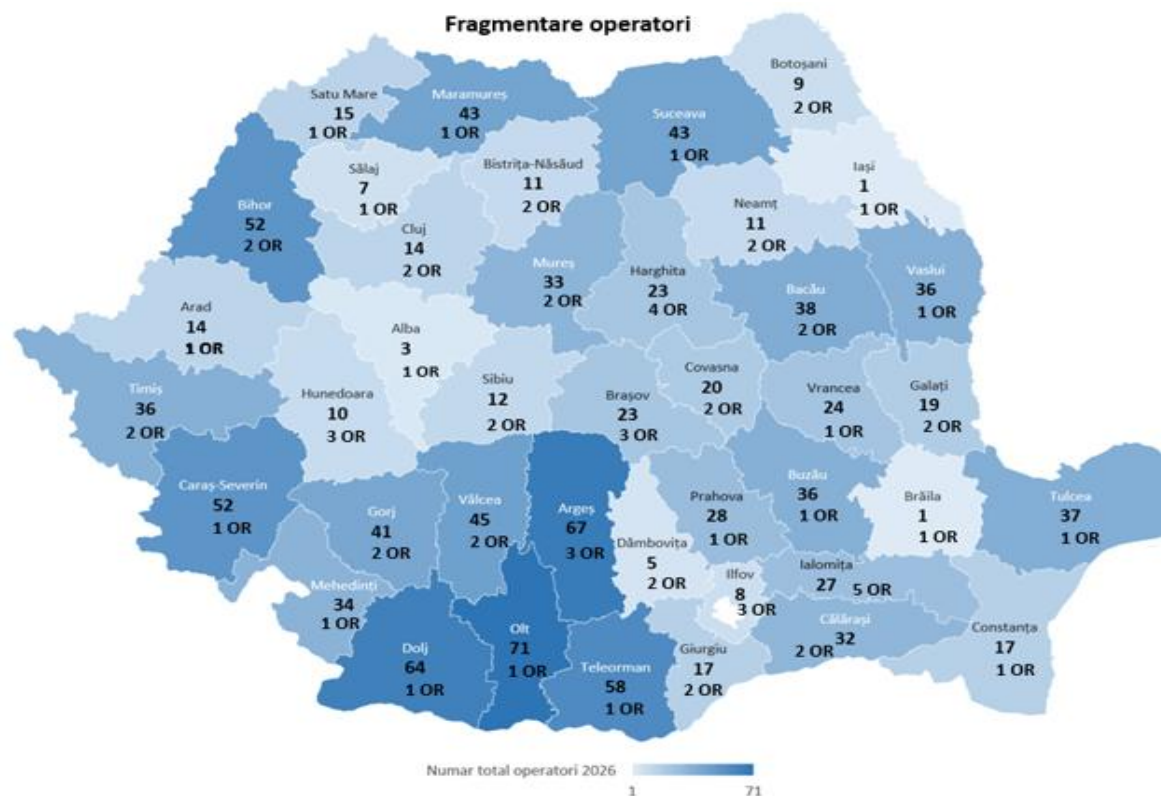
Trebuie subliniat faptul că se înregistrează progrese și la nivelul serviciului de canalizare în mediul rural ca urmare a investițiilor realizate de către operatorii regionali prin fonduri europene sau de către autoritățile administrației publice locale prin programele naționale de investiții. Evoluția furnizării serviciului de canalizare la nivelul unităților administrativ-teritoriale din mediul rural, pe perioada 2020-2025, în procente din totalul de 2862 de unități administrativ-teritoriale este redată în graficul următor:

Repartizarea serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare la nivel de UAT și de județ

În piața serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare, activează 45 de operatori regionali majori (care au accesat fonduri europene), 2 operatori municipali mari și 1064 de operatori locali. Sectorul de apă și apă uzată din România este un sector fragmentat din punct de vedere al asigurării serviciului, fiind județe în care există între 40 și 70 de operatori, conform graficului prezentat.

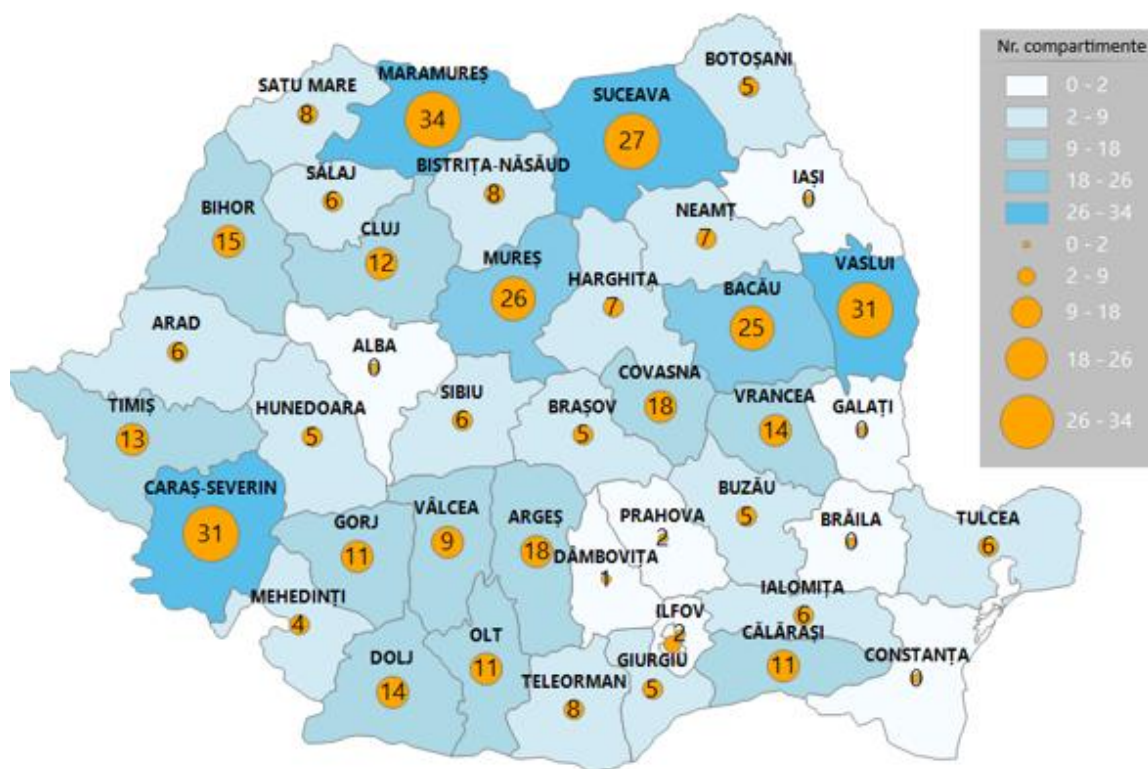
Operatorii de servicii de alimentare de apă și de canalizare la nivel de județ

Și în anul 2025 s-au continuat acțiunile pentru reorganizarea compartimentelor de la nivel local care asigură serviciul de alimentare cu apă și de canalizare și care aveau obligația să se reorganizeze în conformitate cu prevederile legii speciale, încă din 2016, și care în prezent nu respectă prevederile legale în vigoare. Acestea au fost notificate periodic de obligativitatea reorganizării și au fost efectuate acțiuni de control pentru stabilirea de măsuri de conformare. În cursul anului 2025, au făcut obiectul unor acțiuni de control neplanificat 270 de autorități ale administrației publice locale care se aflau în această situație.

S-a constatat că deși numeroase unități administrativ-teritoriale au inițiat proceduri de reorganizare sau de aderare la asociațiile de dezvoltare intercomunitară, nivelul redus de operaționalizare a structurilor nou-create, precum și întârzierile în transferul efectiv al serviciilor, a fost determinat, în primul rând, de lipsa autorizațiilor sanitare și în neconformități privind calitatea apei potabile, care impun după caz, inițierea unor programe de investiții pentru modernizarea infrastructurii, pentru a asigura conformarea cu cerințele legale și protecția sănătății publice.

În prezent există 422 de compartimente organizate în aparatul central al primarului care asigură furnizarea serviciului de alimentare cu apă, cu 8% mai puține față de anul trecut. Distribuția acestora la nivel de județ este redată în graficul de mai jos:

Situație UAT-uri cu operatori compartimente care furnizează servicii de alimentare de apă și/sau de canalizare

Experiența națională și cea internațională ne arată că, pe termen mediu și lung, operarea locală a serviciilor la nivel rural devine ne sustenabilă și că este nevoie de întărirea politicii de regionalizare și continuarea consolidării operării regionale, acesta fiind considerat mecanismul cel mai fiabil de furnizare a serviciilor de apă în aglomerările mai mici și de accelerare a conformării cu standardele UE.

Un alt aspect important este că România trebuie să își crească capacitatea sa de investiții în perioada următoare, ceea ce reprezintă o mare provocare din punct de vedere financiar, economic și administrativ. Acest lucru crește nevoia de reforme semnificative și eficiență sporită în sector, pentru a crea un mediu favorabil investițiilor, pentru a accelera absorbția fondurilor UE, creșterea gradului de conformare la prevederile directivelor UE specifice sectorului și a reduce la minimum costurile infringementului.

Trebuie precizat că în domeniul apei și apei uzate, există un cadru instituțional complex atât din perspectiva politicilor publice, cât și a managementului și a finanțării serviciului public de apă și canalizare, existând mai multe instituții care au responsabilități și surse de finanțare a sectorului.

În acord cu prevederile Regulamentului (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate

internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize, în perioada de programare 2021-2027, sectorului apă/apă uzată i s-a aplicat o condiție favorizantă tematică privind [existența unei Planificări actualizate pentru investițiile necesare în acest sector, respectiv existența unui plan național de investiții în sectorul apă/apă uzată.](#)

Potrivit Planul Național de Dezvoltare și Investiții, elaborat și agreat de Comisia Europeană, nevoile totale de investiții pentru următorii 15 ani în sectorul de apă și apă uzată au fost estimate după cum urmează :

Miliarde €	Apă	Apă uzată	Total
Investiții	7,9	7,4	15,3
Reabilitări și rețehnologizări	8,7	6,4	15,1
Total	16,6	13,8	30,4

Finanțarea acordată sectorului pentru perioada 2021-2027 este de 7,5 miliarde de euro, după cum urmează:

- 968 milioane euro - Planul Național de Redresare și Reziliență 2021-2026;
- 2,9 miliarde de euro din Programul de Dezvoltare Durabilă 2021-2027;
- 2,2 miliarde de euro din Programul de investiții "Anghel Saligny" pentru finanțarea sistemelor de apă și canalizare;
- 450 de milioane de euro finanțare din bugetele administrației publice locale;
- 400 de milioane de euro în cofinanțarea conformității din partea operatorilor regionali ;
- 250 de milioane de euro din bugetul Fondului de mediu.

În plus, au fost estimate investițiile asigurate din resursele proprii ale operatorilor (care vor fi alocate în principal pentru reabilitarea activelor existente), în conformitate cu prevederile art. 36⁶ alin. (1) din Legea cu privire la serviciul de alimentare cu apă și canalizare nr. 241/2021, republicată, cu modificările ulterioare, referitoare la noile reglementări economice, respectiv strategiile de tarificare elaborate pe baza planurilor de afaceri. Aceste strategii de tarificare urmează să fie aplicate, în mod etapizat.

Ulterior finalizării strategiilor tarificare elaborate pe baza metodologiei ACB (HG 677/2017), reglementarea economică aplicabilă este reprezentată de metodologia pentru elaborarea strategiei de tarificare pe baza planurilor de afaceri, aprobată prin Ordinul Președintelui A.N.R.S.C. nr. 230/2022, în care sunt asigurate surse proprii de finanțare a operatorilor menite să mențină sau să îmbunătățească serviciile, capacitatea sistemului și să sporească gradul de conformare la cerințele directivelor UE pe parcursul ciclului de planificare a investițiilor.

Prin adoptarea OUG nr. 23/2025 pentru modificarea și completarea unor acte normative, s-au stabilit următoarele :

Planul național de dezvoltare și investiții în sectorul de apă și apă uzată se aprobă prin hotărâre a Guvernului, la propunerea autorității publice centrale din

domeniul mediului, apelor și pădurilor, cu avizul autorității publice centrale din domeniul dezvoltării regionale, lucrărilor publice și administrației.

În vederea respectării cerințelor europene legate de asigurarea alimentării cu apă potabilă și colectarea și epurarea apelor uzate urbane, precum și pentru asigurarea sustenabilității serviciului de alimentare cu apă și canalizare, autoritatea publică centrală din domeniul mediului, apelor și pădurilor elaborează Strategia națională pentru sectorul de apă și apă uzată, care se avizează de autoritatea publică centrală din domeniul dezvoltării regionale, lucrărilor publice și administrației și se aprobă prin hotărâre a Guvernului, în termen de 180 de zile de la intrarea în vigoare a ordonanței.

c. Structura operatorilor de apă și de canalizare

La nivelul anului 2025, serviciul de alimentare cu apă și de canalizare a fost asigurat de 1111 de operatori și în cadrul exercițiului de benchmarking au fost prelucrate chestionarele de la un număr de 1064 de operatori, rezultând un grad de răspuns de 95,76%. Comparativ cu anii precedenți se poate concluziona că acuratețea datelor a crescut ușor, dar calitatea informației furnizate, în special în mediul rural poate fi îmbunătățită.

Operatorii respondenți au fost împărțiți în următoarele categorii :

- ✚ 45 de operatori regionali majori (operatorii regionali care au accesat fonduri europene)
- ✚ 2 operatori municipali mari cu capital mixt
- ✚ 18 de operatori în municipii, orașe și comune cu capital privat sau mixt
- ✚ operatori în municipii, orașe și comune cu capital public (deținuți de autorități publice locale) inclusiv operatori regionali de dimensiune redusă

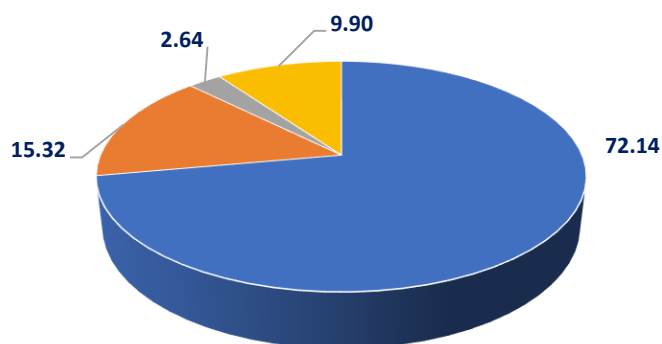
Acești operatori au furnizat servicii de alimentare cu apă în 103 municipii, 213 orașe și 2198 de comune (din totalul de 3.181 de UAT-uri din România), iar colectarea apelor uzate s-a realizat în 103 municipii, 211 municipii și 1071 de comune.

Categorie operator	Procentul populației deservite din totalul populației care beneficiază de servicii de alimentare cu apă (cota de piață pentru serviciile de apă)	Procentul populației deservite din totalul populației care beneficiază de servicii de canalizare (cota de piață pentru serviciile de canalizare)
Operatori regionali majori	72,14%	73,42%
Operatori municipali mari	15,32%	18,60%
Operatori în municipii, orașe și comune cu capital privat sau mixt	2,64%	2,98%
Operatori în municipii, orașe și comune cu capital	9,90%	5,00%

public (deținuți de autorități publice locale) inclusiv operatori regionali de dimensiune redusă		
Total	100%	100%

* Cota de piață a operatorilor regionali a crescut cu cca 3% pe serviciul de alimentare cu apă și cu mai puțin de 2% pe serviciul de canalizare, față de anul precedent, ca urmare a preluării de noi unități administrativ teritoriale, precum și a extinderii ariei operatorilor regionali majori și se observă o diminuare a participării capitalului privat în sector.

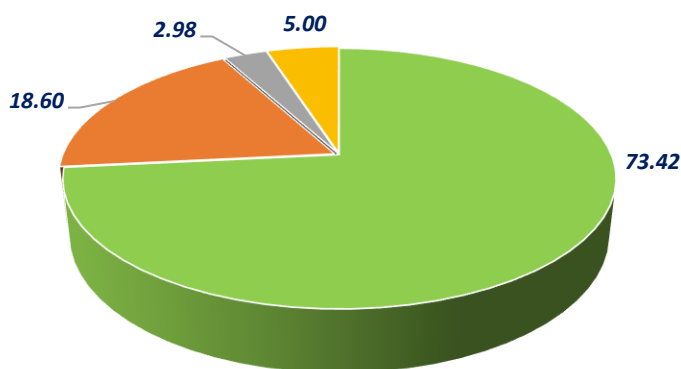
Cota de piață pe tip de operator - Alimentare cu apă

■ Operatori regionali majori ■ Operatori municipali mari
■ Operatori cu capital privat sau mixt ■ Operatori cu capital public

Cota de piață pentru serviciul de alimentare cu apă

Cota de piață pe tip de operator - Canalizare

■ Operatori regionali majori ■ Operatori municipali mari
■ Operatori cu capital privat sau mixt ■ Operatori cu capital public

Cota de piață pentru serviciul de canalizare

III. ANALIZA PERFORMANȚEI OPERATORILOR

a. Accesibilitatea serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare

- Infrastructura aferentă serviciilor de alimentare cu apă

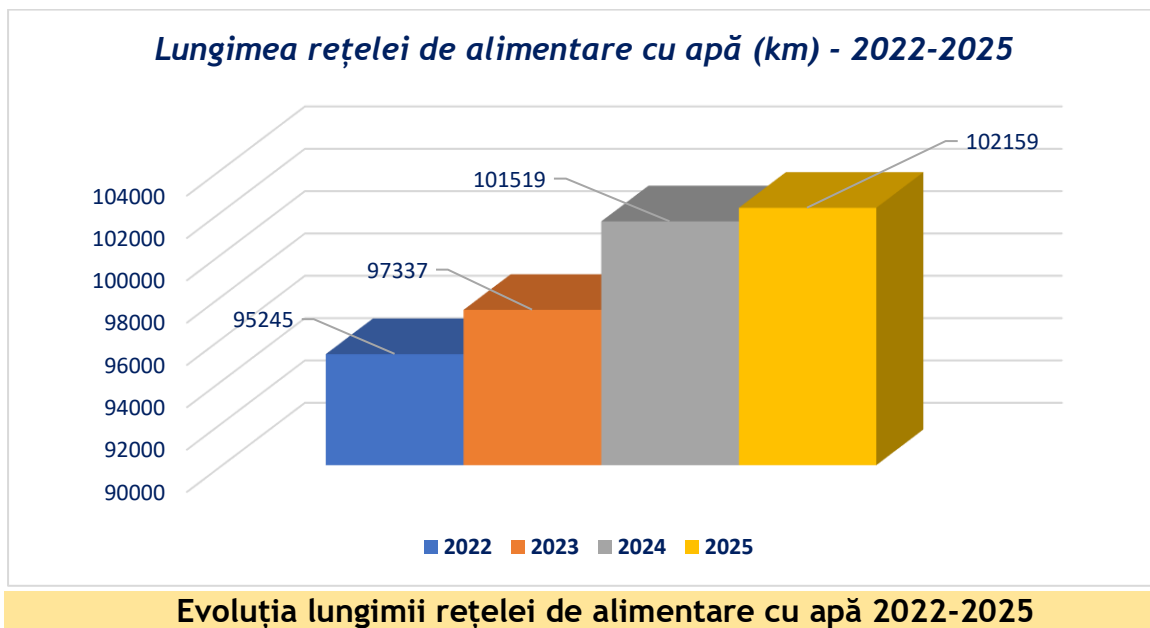
Infrastructura de apă reprezintă ansamblul de sisteme, instalații și echipamente utilizate pentru captarea, tratarea, transportul, distribuția apei potabile. Aceasta joacă un rol esențial în asigurarea sănătății publice, protejarea mediului și susținerea dezvoltării economice și sociale. Dezvoltarea și întreținerea eficientă a acestei infrastructuri este crucială, mai ales în contextul schimbărilor climatice, al creșterii populației și al urbanizării accelerate. Probleme precum pierderile din rețele, poluarea surselor de apă sau accesul inegal la servicii de apă potabilă pun presiune tot mai mare pe autoritățile locale și centrale, dar și pe comunități.

La nivel național, principalele componente ale infrastructurii de apă pentru anul 2025 sunt redate mai jos :

Față de anul trecut, toate componentele infrastructurii de apă au înregistrat creșteri minore ca urmare a punerii în funcțiune a noi sisteme de alimentare cu apă și totodată au fost reabilitați 2243 km de rețea.

Pe perioada 2022-2025, lungimea rețelei de alimentare cu apă a crescut cu 6914 de km, reprezentând o creștere de 6,5% față de anul 2022 când a fost lansat exercițiul de benchmarking.

- **Gradul de accesibilitate la servicii de alimentare cu apă**

Extinderea sistemelor de alimentare cu apă din ultimii ani se reflectă în creșterea gradului de acces al populației la serviciile de alimentare cu apă. Potrivit datelor raportate de operatori în acest exercițiu de benchmarking, datele privind accesul la sistemul de alimentare cu apă sunt :

Populația /Mediu	Populația rezidentă din aria de operare (nr. locuitori)	Populația cu acces la serviciile de alimentare cu apă (nr. locuitori)	Grad de acces raportat la populația din aria de operare (%)
Mediu urban	10.907.915	10.421.621	95,54
Mediu rural	7.091.925	5.794.587	81,14
Total	17.999.840	16.216.208	90,09

Gradul de acces a fost calculat la populația din aria de operare a furnizorilor de apă și potrivit acestora, sunt asigurate condițiile pentru alimentare cu apă în mediul urban în proporție de 95,54 % și în mediul rural de 81,14 %

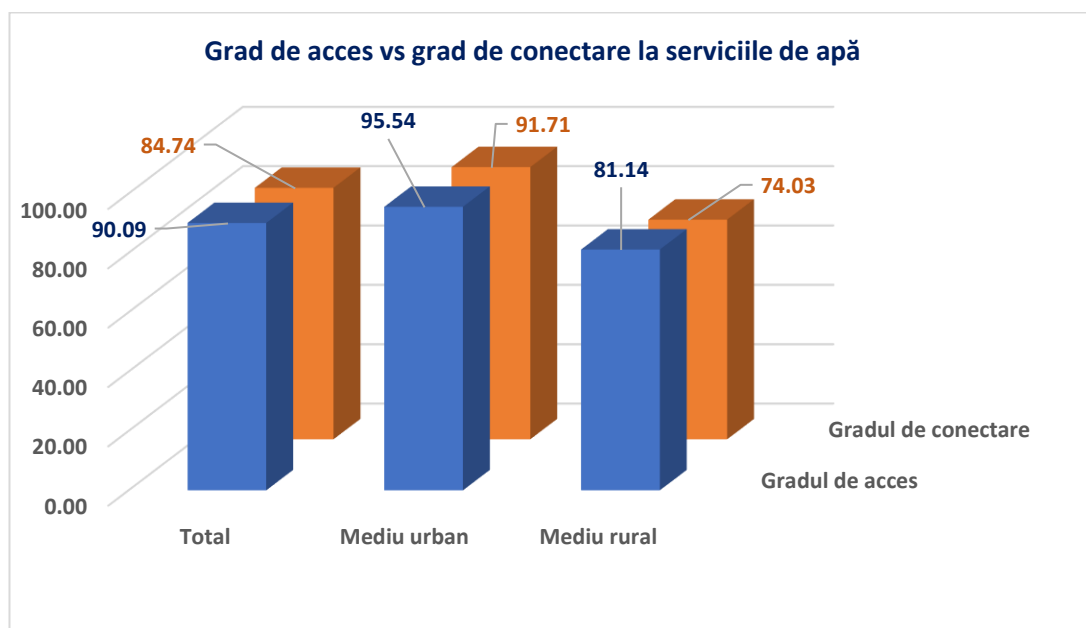
- **Gradul de conectare la servicii de alimentare cu apă**

Gradul de conectare la serviciile de alimentare cu apă s-a calculat raportat la populația care beneficiază de servicii de alimentare cu apă și la populația din aria de

raportare și potrivit datelor transmise de operatorii respondenți, au rezultat următoarele :

Populația /Mediu	Populația rezidentă din aria de operare (nr. locuitori)	Populația care beneficiază de serviciile de alimentare cu apă (nr. locuitori)	Grad de conectare la serviciile de apă raportat la populația din aria de operare (%)
Mediu urban	10.907.915	10.003.873	91,71
Mediu rural	7.091.925	5.250.373	74,03
Total	17.999.840	15.254.246	84,74

În figura următoare este prezentat comparativ gradul de acces cu gradul de conectare și se evidențiază clar faptul că în mediul urban diferența este relativ mică (cca 3%), în timp ce în mediul rural diferența ajunge la peste 7%.

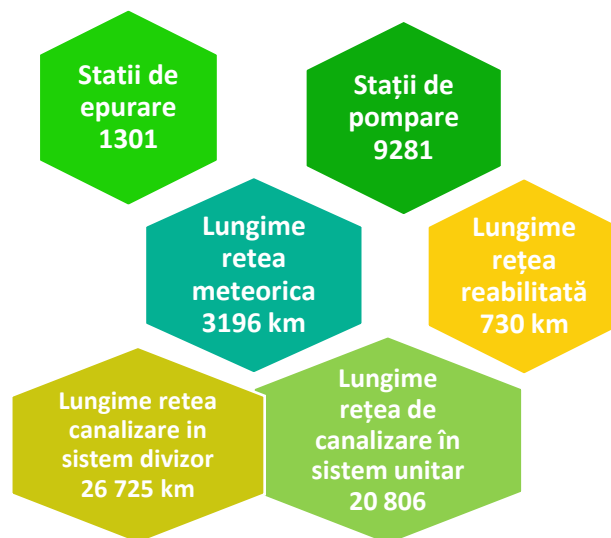

Grad de acces vs. grad de conectare la serviciile de apă

- **Infrastructura aferentă serviciilor de canalizare**

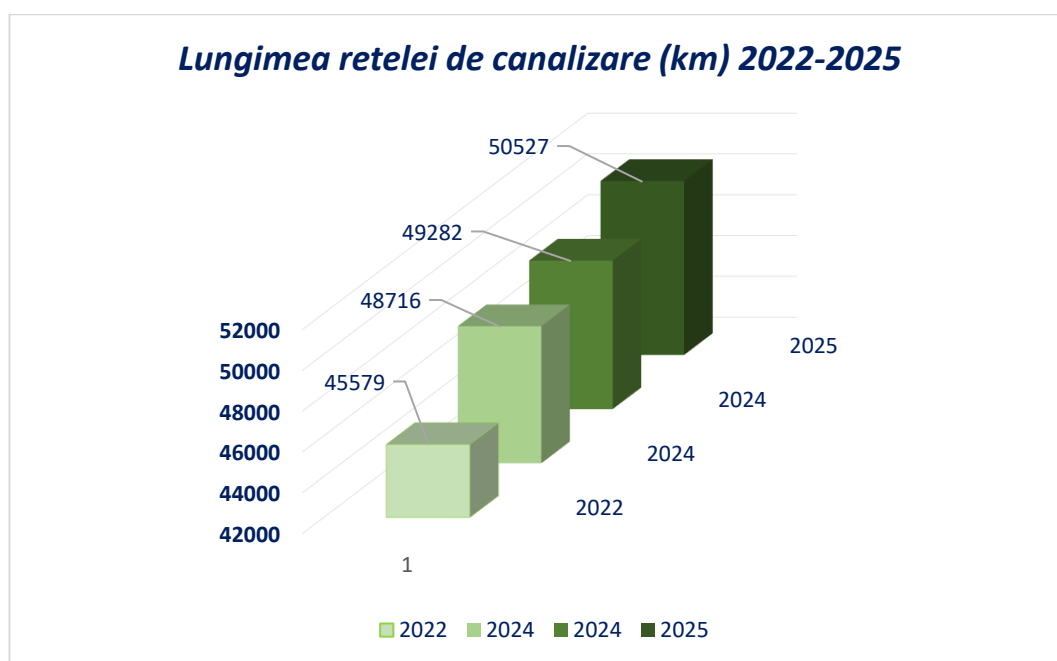
Infrastructura de canalizare reprezintă ansamblul de sisteme și instalații care colectează și transportă apele uzate (menajere și pluviale) de la sursă (locuințe, clădiri, etc.) către stațiile de epurare sau locurile de descărcare, protejând astfel sănătatea publică și mediul înconjurător. Aceasta include rețele de conducte, stații de pompare, stații de tratare și alte elemente necesare pentru funcționarea eficientă a sistemului.

La nivel național, principalele componente ale infrastructurii de apă pentru anul 2025 sunt redate în continuare :

Față de anul trecut, toate componentele infrastructurii de apă uzată au înregistrat creșteri ca urmare a punerii în funcțiune a noi sisteme de canalizare, dar mult mai mici decât la infrastructura de apă, justificat și de faptul că investițiile în sistemul de canalizare implică costuri mult mai mari și totodată au fost reabilitați 730 km de rețea.

Pe perioada 2022-2025, lungimea totală a rețelei de canalizare a crescut cu 5148 de km, reprezentând o creștere de 11,3% față de anul 2022 când a fost lansat exercițiul de benchmarking.

Evoluția lungimii rețelei de canalizare 2022-2025

- **Gradul de accesibilitate la servicii de canalizare**

Extinderea sistemelor de canalizare din ultimii ani se reflectă în creșterea gradului de acces al populației la serviciile de canalizare. Potrivit datelor raportate de operatori în acest exercițiu de benchmarking, datele privind accesul la sistemul de canalizare sunt :

Populația /Mediu	Populația rezidentă din aria de operare (nr. locuitori)	Populația cu acces la serviciile de canalizare (nr. locuitori)	Grad de acces raportat la populația din aria de operare (%)
Mediu urban	10.907.915	9.958.112	91,29
Mediu rural	7.091.925	2.319.817	32,71
Total	17.999.840	12.277.929	68,21

Gradul de acces a fost calculat la populația din aria de operare a operatorilor și potrivit datelor raportate, sunt asigurate condițiile pentru colectarea apelor uzate menajere în mediul urban în proporție de 91,29% și în mediul rural de 32,71%. Gradul de acces al populației la serviciile de canalizare în mediul rural este foarte scăzut, adică doar o treime din populația ariei de operare are acces la serviciul de canalizare, ca urmare a lipsei sistemelor de canalizare.

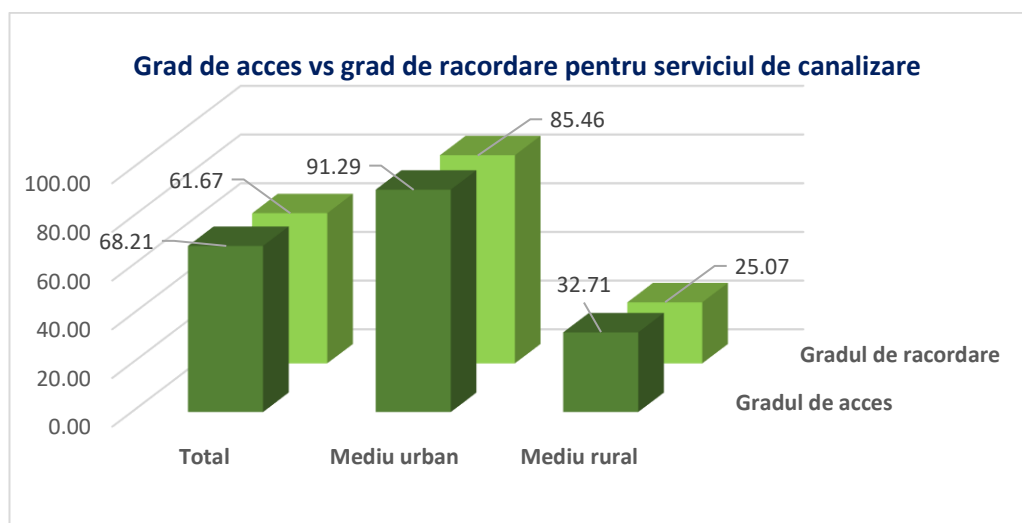
- **Gradul de racordare la servicii de canalizare**

Gradul de conectare la serviciile de canalizare s-a calculat raportat la populația care beneficiază de servicii de canalizare și la populația din aria de operare și potrivit datelor transmise de operatorii respondenți, au rezultat următoarele :

Populația /Mediu	Populația rezidentă din aria de operare (nr. locuitori)	Populația care beneficiază de serviciile de canalizare (nr. locuitori)	Grad de conectare la serviciile de apă raportat la populația din aria de operare (%)
Mediu urban	10.907.915	9.322.049	85,46
Mediu rural	7.091.925	1.778.031	25,07
Total	17.999.840	11.100.080	61,67

În figura de mai jos este prezentat comparativ gradul de acces cu gradul de racordare și se evidențiază clar faptul că în mediul urban diferența este relativ mică

(cca 5%), în timp ce în mediul rural diferența ajunge la aproape 8%, în mediul rural fiind același trend cu serviciul de alimentare cu apă.

Grad de acces vs grad de racordare la serviciile de canalizare

Cauzele principale ale acestei situații de fapt vizează următoarele aspecte:

- depopularea unor localități, în special în mediul rural, cauzată de migrația pentru muncă a celor mai tineri către orașe sau către alte țări și decesul celor mai în vârstă. Aceste localități beneficiază, de multe ori, de rețele de apă și de canalizare proiectate pentru o populație mai mare decât cea actuală. În plus, justificarea costurilor pentru întreținerea și extinderea rețelelor în zonele respective devine și ea dificilă în această situație;
- îmbătrânirea populației în multe localități, în special din mediul rural, situație care generează o reticență mai mare la schimbare și la condiții de viață moderne, comparativ cu cele tradiționale și înrădăcinate de generații în anumite comunități. O parte semnificativă din cadrul acestei populații preferă metodele tradiționale de aprovizionare cu apă, ceea ce duce la o conectare mai redusă la sistemele centralizate;
- costurile ridicate ale lucrărilor de racordare raportate la veniturile populației din anumite zone descurajează locuitorii să se conecteze la rețelele de apă și canalizare;
- existența altor surse de apă - populația din anumite zone are acces la alte surse de apă, cum ar fi fântâni sau izvoare, astfel că nu văd necesară conectarea la rețele publice. De multe ori, populația nu este conștientă de riscurile de sănătate pe care folosirea apei din surse nesigure le presupune;
- amplasarea improprie a rețelelor de apă și canalizare poate face ca extinderea accesului să fie prohibitivă pentru anumite zone sau comunități.

b. Calitatea serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare

Calitatea serviciilor de alimentare cu apă și canalizare se referă la standardele și caracteristicile prin care se asigură furnizarea apei potabile și gestionarea apelor uzate. Aceasta include calitatea apei furnizate, presiunea apei, continuitatea serviciului, modul de gestionare a rețelelor de canalizare și calitatea epurării apelor uzate. Pentru a evidenția calitatea acestor servicii, au fost stabiliți indicatorii din tabelul

de mai jos sunt calculați la nivel național, la nivelul operatorilor regionali majori și la nivelul operatorilor municipali mari.

Indicator	Valoare 2024	Valoare 2025
Ponderarea UAT-urilor cu stații de tratare a apei conforme cu prevederile Directivei (UE) 2020/2.184 privind calitatea apei destinata consumului uman (%)	84	85
Ponderarea UAT-urilor cu stații de tratare a apei conforme cu prevederile Directivei (UE) 2020/2.184 privind calitatea apei destinata consumului uman - operatori regionali majori (%)	84	87
Ponderarea UAT-urilor cu stații de tratare a apei conforme cu prevederile Directivei (UE) 2020/2.184 privind calitatea apei destinata consumului uman - operatori municipali mari (%)	100	100
Pondere UAT-urilor cu sisteme de alimentare cu apă pentru care operatorii dețin Autorizație sanitară de funcționare în termen de valabilitate (%)	83	84
Pondere UAT-urilor cu sisteme de alimentare cu apă pentru care operatorii dețin Autorizație sanitară de funcționare în termen de valabilitate - operatori regionali majori (%)	85	86
Pondere UAT-urilor cu sisteme de alimentare cu apă pentru care operatorii dețin Autorizație sanitară de funcționare în termen de valabilitate - operatori municipali mari (%)	50	100

Pondereea UAT-urilor cu sisteme de alimentare cu apă pentru care operatorii deţin Autorizaţie de mediu în termen de valabilitate pentru serviciul de alimentare cu apă (%)	96	96
Pondereea UAT-urilor cu sisteme de alimentare cu apă pentru care operatorii deţin Autorizaţie de mediu în termen de valabilitate pentru serviciul de alimentare cu apă - operatori regionali majori (%)	97	97
Pondereea UAT-urilor cu sisteme de alimentare cu apă pentru care operatorii deţin Autorizaţie de mediu în termen de valabilitate pentru serviciul de alimentare cu apă - operatori municipali mari (%)	100	100
Pondereea testelor conforme privind calitatea apei furnizată din punct de vedere al parametrilor microbiologici, chimici si indicatori	91	92
Pondereea testelor conforme privind calitatea apei furnizată din punct de vedere al parametrilor microbiologici, chimici si indicatori - operatori regionali majori (%)	90	99
Pondereea testelor conforme privind calitatea apei furnizată din punct de vedere al parametrilor microbiologici, chimici si indicatori - operatori municipali mari (%)	100	100
Ponderarea UAT-urilor cu staţii de epurare conforme cu prevederile Directivei 91/271/CEE privind epurarea apelor uzate urbane si a directivelor subsecvente, având o conectare a populaţiei în proporţie de cel puţin 98%	41	42
Ponderarea UAT-urilor cu staţii de epurare conforme cu prevederile Directivei 91/271/CEE privind epurarea apelor uzate urbane si a directivelor subsecvente, având o conectare a populaţiei în proporţie de cel puţin 98% - operatori regionali majori (%)	52	54

Ponderarea UAT-urilor cu stații de epurare conforme cu prevederile Directivei 91/271/CEE privind epurarea apelor uzate urbane și a directivelor subsecvente, având o conectare a populației în proporție de cel puțin 98% - operatori municipali mari (%)	50	50
Ponderea UAT-urilor cu sisteme de canalizare pentru care operatorii dețin Autorizație de mediu în termen de valabilitate pentru serviciul de canalizare	88	88
Ponderea UAT-urilor cu sisteme de canalizare pentru care operatorii dețin Autorizație de mediu în termen de valabilitate pentru serviciul de canalizare - operatori regionali majori (%)	88	87
Ponderea UAT-urilor cu sisteme de canalizare pentru care operatorii dețin Autorizație de mediu în termen de valabilitate pentru serviciul de canalizare - operatori municipali mari (%)	100	100
Ponderea testelor conforme privind calitatea apei deversate în emisar, din punct de vedere fizic și chimic	95	96
Ponderea testelor conforme privind calitatea apei deversate în emisar, din punct de vedere fizic și chimic - operatori regionali majori (%)	97	95
Ponderea testelor conforme privind calitatea apei deversate în emisar, din punct de vedere fizic și chimic - operatori municipali mari (%)	77	93

Potrivit indicatorilor rezultati, la nivel național și regional în continuare persistă problema lipsei autorizației de funcționare. Sunt peste 350 de unități administrativ teritoriale pentru care operatorii nu dețin autorizații de funcționare, iar la nivelul a 40% din acestea, apa nu este potabilă. Soluția, în marea majoritate a cazurilor este modernizarea și reabilitarea stațiilor de tratare, precum și elaborarea documentațiilor de autorizare în concordanță cu prevederile H.G. nr. 971/2023 pentru aprobarea Normelor de supraveghere, monitorizare și inspecție sanitară a calității apei potabile.

De subliniat faptul ca actele de reglementare sanitară în baza cărora pot funcționa sistemele de alimentare cu apă potabilă în conformitate cu noua legislație a apei potabile (OG nr. 7/2023 si HG nr. 971/2023) sunt :

1. Autorizația sanitară de funcționare: presupune depunerea la DSP a unui dosar complet cu documentele prevazute în HG nr. 971/2023 (noile Norme de aplicare a OG nr. 7/2023) Anexa nr. 2, art. 1 alin. (2), evaluarea în teren și remedierea eventualelor neconformități constatate în maxim 30 de zile;

2. Autorizația sanitară de funcționare cu derogare prevăzută în OG nr. 7/2023 și HG nr. 971/2023. Se acordă pentru parametri chimici care depășesc valorile stabilite în OG 7/2023, dar numai în următoarele situații:

- Un nou punct de captare cu bazinul hidrografic aferent (sursă nouă - nu din același acvifer/sistem nou de alimentare cu apă);
- Este identificată o nouă sursă de poluare în bazinul hidrografic aferent captării sau parametri identificați recent (aici putem vorbi de parametrii noi inclusi în Directiva si implicit în OG nr. 7/2023);
- O situație neprevăzută și excepțională în aria de captare care ar putea duce la creșteri temporare a concentrației unor parametri (ar putea fi o calamitate naturală sau un act rauvoitor sau daca se mai lovesc operatorii cu o situatie care poate fi incadrata aici);

3. Autorizația sanitară cu plan de conformare (HG nr. 971/2023, Anexa 2, art. 1 alin. 5): se acordă pentru nerespectări ale parametrilor indicatori la un nivel care să nu pună sănătatea în pericol;

4. Avizul temporar de funcționare (HG 971/2023, Anexa 2, art. 4): se acordă pentru nerespectări ale altor norme decât respectarea parametrilor de calitate a apei potabile (zone de protecție sanitară, defecțiuni etc).

Trebuie menționat că ponderea UAT-urilor s-a calculat raportat la numărul de UAT-uri din aria de operare pe fiecare categorie în parte.

c. Eficiența operațională

Eficiența operațională reprezintă capacitatea unei companii de a face mai mult cu mai puțin: optimizarea resurselor, proceselor și timpului pentru a maximiza productivitatea și a reduce costurile, fără a compromite calitatea produselor sau serviciilor.

Măsurile de creștere a eficienței operării trebuie să cuprindă măsuri de îmbunătățire a eficienței utilizării activelor, a eficienței energetice și a eficienței personalului. Impactul implementării acestor măsuri trebuie luat în considerare la realizarea prognozelor costurilor și veniturilor.

Pentru a evalua eficiența operațională la nivelul sectorului de apă și apă uzată s-au stabilit mai mulți indicatori, conform tabelului de mai jos, indicatori care sunt calculați la nivelul tuturor operatorilor, fiind reliefați separat acești indicatori pentru categoria operatorilor regionali mari și cea a operatorilor municipali mari.

Denumire indicator	Valoare 2024	Valoare 2025
Apa care nu aduce venituri (%)	44	45
Apa care nu aduce venituri - operatori regionali majori (%)	50	50
Apa care nu aduce venituri - operatori municipali mari (%)	27	26
Angajați direcți apă pe lungime de rețea apă (nr./100 km)	15,67	15,40
Angajați direcți apă pe lungime de rețea - operatori regionali majori (nr./100 km)	18,18	17,61
Angajați direcți apă pe lungime de rețea - operatori municipali mari (nr./100 km)	22,72	23,40
Angajați direcți apă pe lungime de rețea apă uzată (nr./100 km)	16,84	16,11
Angajați direcți apă uzată pe lungime de rețea apă uzată - operatori regionali majori (nr./100 km)	18,94	17,82
Angajați direcți apă pe lungime de rețea de apă uzată - operatori municipali mari (nr./100 km)	19,10	19,95
Pondere personal indirect, general și administrativ în total număr personal (%)	18	27
Pondere personal indirect, general și administrativ în total număr personal - operatori regionali majori (%)	34	35
Pondere personal indirect, general și administrativ în total număr personal - operatori municipali mari (%)	44	44,5
Consumul mediu de energie electrică pe volumul total de apă (apă brută, apă importată, etc.) (KWh/m3)	0,40	0,40

Consumul mediu de energie electrică pe volumul total de apă (apă brută, apă importată, etc.) - operatori regionali majori (KWh/m3)	0,43	0,45
Consumul mediu de energie electrică pe volumul total de apă (apă brută, apă importată, etc.) - operatori municipali mari (KWh/m3)	0,17	0,18
Consumul mediu de energie electrică pe volumul total de apă uzată canalizată (KWh/m3)	0,34	0,34
Consumul mediu de energie electrică pe volumul total de apă uzată canalizată - operatori regionali majori (KWh/m3)	0,38	0,39
Consumul mediu de energie electrică pe volumul total de apă uzată canalizată - operatori municipali mari majori(KWh/m3)	0,24	0,23
Independența energetică apă/canalizare (%)	6,55/5,84	6,65/5,90
Independența energetică apă/canalizare - operatori regionali majori (%)	5,84/12,36	8,50/15,75
Independența energetică apă/canalizare - operatori municipali mari (%)	27,32/38,60	26,46/45,21
Consumul mediu de apă (litri/pers/zi)	97	94,06
Consumul mediu de apă - operatori regionali majori (litri/pers/zi)	94	92,36
Consumul mediu de apă - operatori municipali mari (litri/pers/zi)	130	128,73
Factura medie (RON/gospodărie/luna)	74	74,68

Factura medie - operatori regionali majori (RON/gospodărie/luna)	73	81
Factura medie - operatori municipali mari (RON/gospodărie/luna)	64	71,33
Ponderea nămolului valorificată sustenabil (%)	64	50,33
Ponderea nămolului valorificată sustenabil - operatori regionali majori (%)	61	50,43
Ponderea nămolului valorificată sustenabil - operatori municipali mari (%)	100	99,39

NRW sau apa care nu aduce venituri reprezintă diferența dintre volumul de apă intrată în sistemul de alimentare cu apă și volumul de apă facturată. NRW cuprinde pierderile de apă și consumul tehnologic de apă (tratare apă, spălări de conducte la asigurarea apei pentru incendii, etc). Procentual acesta se calculează prin ponderea volumului de apă facturată în volumul de apă intrată în sistem.

Indicatorul- ***Apa care nu aduce venituri*** se menține destul de ridicat la nivel național și regional, comparativ cu media europeană, în timp ce la nivelul operatorilor municipali mari acesta este de 26%. Apa care nu aduce venituri (NRW) în Europa, care se referă la apa produsă, dar nefacturată clienților, este în medie de aproximativ 35%. Aceasta include atât pierderi reale (cum ar fi scurgeri), cât și pierderi aparente (cum ar fi furtul sau inexactitățile de contorizare). Nivelurile ridicate de NRW indică o gestionare ineficientă a apei și pot avea un impact semnificativ asupra viabilității financiare a unei utilități și asupra mediului.

NRW ridicat duce la risipă de resurse, costuri crescute pentru tratarea și distribuția apei și poate solicita sursele de apă. De asemenea, afectează sănătatea financiară a utilităților de apă. În timp ce NRW este o problemă globală, Europa se confruntă cu provocări legate de infrastructura îmbătrânită și de deficitul tot mai mare de apă în unele regiuni, ceea ce face din reducerea NRW o prioritate.

Eforturile de reducere a NRW implică îmbunătățirea infrastructurii (de exemplu, detectarea și repararea scurgerilor), abordarea pierderilor aparente (de exemplu, precizia contoarelor și prevenirea furtului) și optimizarea practicilor de gestionare a apei.

Sectorul de apă și apă uzată din România este unul dintre marii consumatori de energie electrică, de cca 0.89 miliarde de KWh utilizați în anul 2024. **Independența energetică** reprezintă un indicator prin care se compară cantitatea de energie propusă prin raportare la cantitatea de energie consumată. Pe total țară, operatorii produc mai puțin de 6% din energia pe care o consumă. Operatorii individuali din municipii, orașe

și comune nu își folosesc aproape deloc potențialul de producție de energie pentru a optimiza costurile.

Consumul mediu de apă potabilă pe zi, pe persoană, în România, este de aproximativ 95-110 litri. În zonele urbane mari, acest consum poate fi mai ridicat, depășind 120-130 litri, din cauza densității populației, activităților comerciale și turistice.

Astfel se observă consumul mediu la nivel național este de 97 l/pers/zi, la nivel regional, valoarea acestuia este de 94 l/pers/zi, iar la nivelul operatorilor municipali mari este de 130 l/pers/zi.

Consumul de apă este influențat de mai mulți factori, printre care:

- **Densitatea populației:** Zonele cu populație mai densă au un consum mai mare.
- **Activitățile comerciale:** Sectorul comercial, inclusiv hoteluri și restaurante, contribuie la creșterea consumului de apă.
- **Activitățile turistice:** Zonele turistice au un consum mai mare de apă, mai ales în perioadele aglomerate.
- **Infrastructura:** Calitatea și disponibilitatea rețelelor de apă potabilă influențează consumul.

d. Eficiența economică

Indicator	Valoare 2024	Valoare 2025
Rata profitului din exploatare - total operator (%)	17	10,03
Rata profitului din exploatare - total operatori regionali majori (%)	12	11
Rata profitului din exploatare - total operatori municipali mari (%)	14	7,82
Prețul mediu anual pentru serviciul de apă (RON/m3)	7,06	7,46
Prețul mediu anual pentru serviciul de apă - operatori regionali majori (RON/m3)	7,30	8,35
Prețul mediu anual pentru serviciul de apă - operatori municipali mari (RON/m3)	5,67	5,99

Ponderea costurilor de operare în prețul mediu anual pentru serviciul de apă (%)	82,67	91,66
Ponderea costurilor de operare din prețul mediu anual pentru serviciul de apă - operatori regionali majori (%)	92,04	92,91
Ponderea costurilor de operare din prețul mediu anual pentru serviciul de apă - operatori municipali mari (%)	86,34	92,63
Tariful mediu anual pentru serviciul de canalizare (RON/m3)	5,49	6,31
Tariful mediu anual pentru serviciul de canalizare - operatori regionali majori (RON/m3)	6,45	7,56
Tariful mediu anual pentru serviciul de canalizare - operatori municipali mari (RON/m3)	3,33	3,72
Ponderea costurilor de operare în tariful mediu anual pentru serviciul de canalizare (%)	83,24	87,77
Ponderea costurilor de operare în tariful mediu anual pentru serviciul de canalizare - operatori regionali majori (%)	82,64	84,39
Ponderea costurilor de operare în tariful mediu anual pentru serviciul de canalizare - operatori municipali mari (%)	86,19	91,58
Ponderea elementelor de capital (investiții) din totalul cheltuielilor de exploatare (%)	75,16	81,93
Ponderea elementelor de capital (investiții) din totalul cheltuielilor de exploatare - operatori regionali majori (%)	85,93	95,51

Măsuri de protecție ale utilizatorilor

În temeiul dispozițiilor art.12 alin.(8) din Legea serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare nr. 241/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare - Fondurile necesare finanțării măsurilor de protecție socială pot fi obținute și prin introducerea unei componente de solidaritate în structura pe elemente de cheltuieli a prețului/tarifului serviciului, la un nivel de maximum 1% din valoarea cheltuielilor de exploatare, denumit fond de solidaritate. Fondul de solidaritate se include în nivelul

prețurilor și tarifelor numai după aprobarea acestuia, prin hotărâre, de către autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale implicate sau, după caz, de către adunarea generală a asociației de dezvoltare intercomunitară. Sumele încasate de către operatori, corespunzătoare fondului de solidaritate, se constituie într-un cont distinct purtător de dobândă, deschis la o unitate a trezoreriei statului, iar fondul rezultat se utilizează exclusiv pentru scopul în care a fost creat, respectiv la acordarea ajutoarelor lunare către populația beneficiară, cu avizul unității administrativ-teritoriale implicate/Asociației de Dezvoltare Intercomunitară, după caz.

Indicator	Valoare 2024	Valoare 2025
Fondul de solidaritate total - nivel național (RON)	2,088,486	2,703,723
Fondul de solidaritate - operatori regionali majori (RON)	2,055,230	2,669,050
Fondul de solidaritate total - operatori municipali mari majori (RON)	33,256	34,673

e. Situația investițiilor din sector

Indicator	Valoare 2024	Valoare 2025
Valoarea investițiilor implementate de operator, finanțate din fonduri europene, inclusiv cofinanțarea (RON/an)	4.149.884.262	5.020.989.994
Valoarea investițiilor implementate de operator finanțate din surse proprii (profit, fond IID, cota de dezvoltare, amortizare, împrumuturi, etc.) - altele decât cele din fonduri europene (RON/an)	610.559.827	1.064.592.182
Valoarea investițiilor implementate de operator sau de autoritatea locală finanțate din fonduri de la bugetul local (RON/an)	95.419.401	137.860.474
Valoarea investițiilor implementate de operator sau de autoritatea locală finanțate prin programe naționale din fonduri asigurate de la bugetul de stat (RON/an)	761.226.673	782.126.758
Valoarea investițiilor implementate de operator sau de autoritatea locală finanțate din alte fonduri (ex. granturi) (RON/an)	61.928.248	55.654.789
Valoarea totală a investițiilor implementate (sume efectiv plătite), (RON/an)	5.616.066.106	7.061.224.197

Ponderea investițiilor din surse proprii în total investiții implementate (%)	14,72	15,08
--	-------	-------

IV. ANALIZA EFECTELOR REGLEMENTĂRII ECONOMICE BAZATE PE STRATEGIA DE TARIFARE AFERENTĂ PLANULUI DE AFACERI

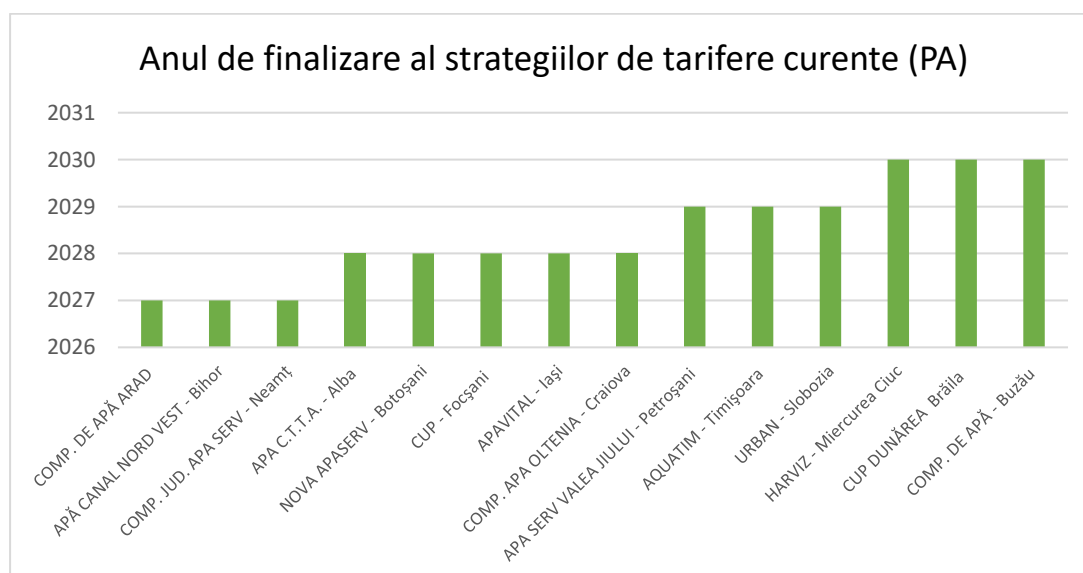
a. Situația planurilor de afaceri avizate de A.N.R.S.C. la 31.12.2025

La data de 31 decembrie 2025, situația celor 45 de operatori regionali care au accesat fonduri europene sau erau în curs de pregătire a unui proiect de investiții ce urmează a fi finanțat din fonduri europene, din punct de vedere al strategiilor de tarificare este:

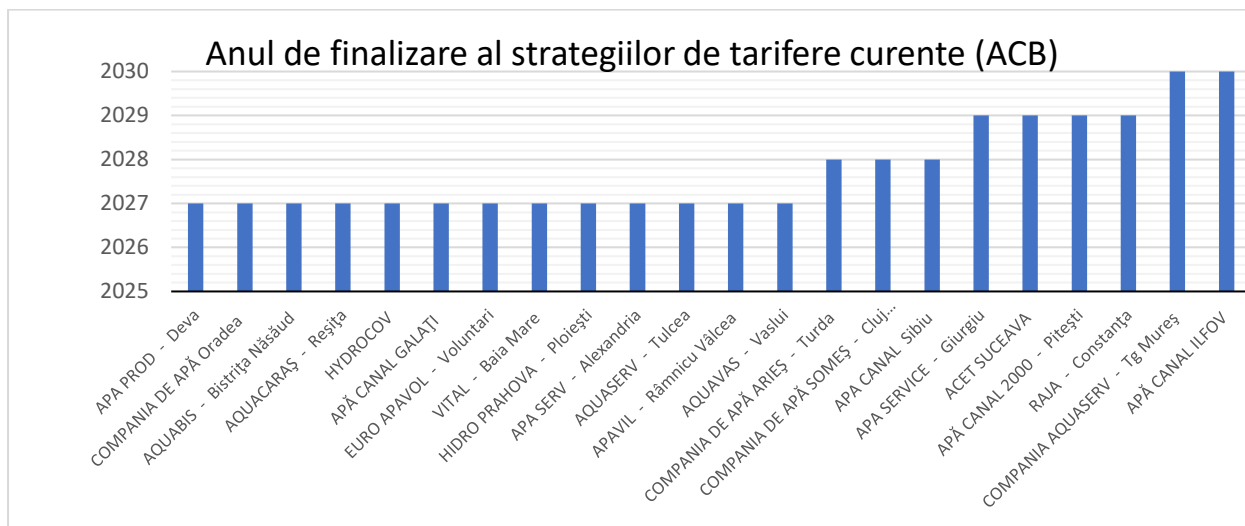
- 13 operatori regionali aveau în implementare strategii de tarificare realizate în baza Planului de Afaceri (P.A.), ceea ce înseamnă 28,9%
- 22 operatori regionali aveau în implementare strategii de tarificare realizate în baza Analizei Cost-Beneficiu (ACB), ceea ce înseamnă 48,9%
- 10 operatori regionali nu aveau strategii de tarificare în aplicare, ceea ce înseamnă 22,2%

La data menționată mai sus, din cei 10 O.R. care nu aveau strategii de tarificare în aplicare, un singur operator se afla în procedura de evaluare în vederea obținerii avizului conform al A.N.R.S.C. pentru strategia de tarificare aferentă planului de afaceri.

Anul de finalizare al strategiilor de tarificare realizate în baza P.A. și aprobate de către asociațiile de dezvoltare intercomunitară (inclusiv cel aflat în evaluare la 31 dec 2025), este prezentat în graficul următor :

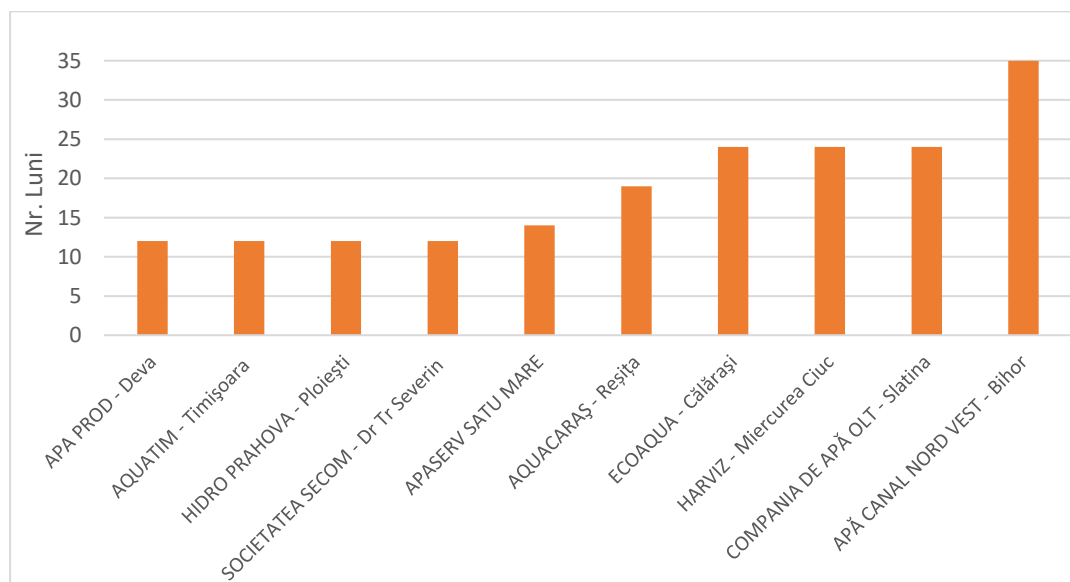

Anul de finalizare pentru strategiile de tarificare elaborate în baza Analizei Cost-Beneficiu (HG nr. 677/2017) este prezentat în graficul următor:

Conform dispozițiilor legale, după finalizarea strategiilor de tarifierare realizate în baza A.C.B., operatorii au obligația să depună la A.N.R.S.C. solicitarea pentru obținerea avizului conform pentru noua strategie de tarifierare realizată în baza P.A., cu cel puțin 6 luni înainte de intrarea în vigoare a acesteia.

Un număr de 10 O.R. aveau prețuri/tarife aprobate cu o vechime de cel puțin 12 luni, respectiv între 12 și 35 de luni. Dintre aceștia, 6 O.R. nu au respectat datele de aplicare pentru ajustările tarifare aprobate în cadrul strategiilor de tarifierare, 1 O.R. avea în lucru revizuirea strategiei de tarifierare, iar 3 operatori aveau strategiile terminate.

b. Situația conformării aglomerărilor cu 10.000 l.e. în raport cu prevederile directivei privind epurarea apelor uzate urbane nr. 271/1991

La 31 decembrie 2025, cei 14 O.R. aveau în aria de operare 42 de aglomerări umane cu peste 10.000 locuitori echivalenți, din care 16 aglomerări îndeplineau cerințele directivei privind epurarea apelor uzate urbane nr. 271/1991 (38,1%). Pentru

4 aglomerări, stațiile de epurare asigură funcționarea treptei terțiare de tratare a apelor uzate și este asigurat accesul la serviciile de canalizare pentru peste 99% din populație, însă gradul de conectare al populației la serviciile de canalizare variază între 58% și 88%.

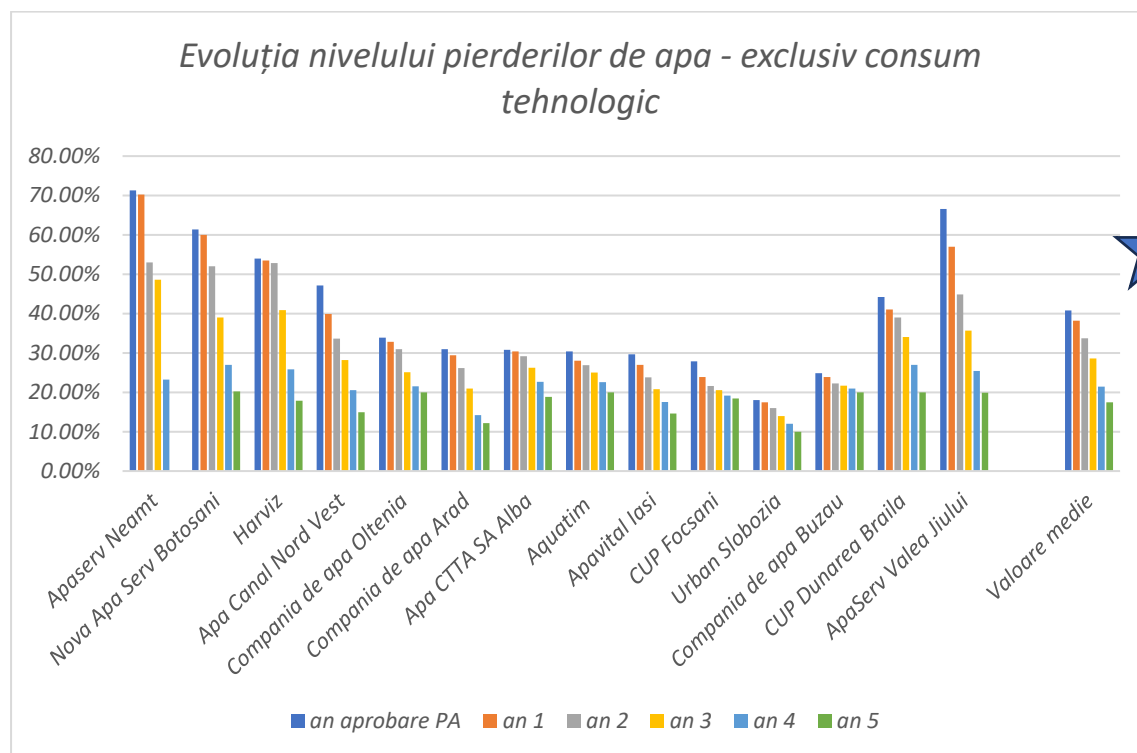
Urmare a obținerii avizului conform pentru strategiile de tarifare elaborate pe baza planului de afaceri, toți cei 14 O.R. au asigurate fondurile necesare pentru realizarea investițiilor, astfel încât toate aglomerările cu peste 10.000 de l.e. aflate în aria lor de operare să îndeplinească cerințele privind conformarea la prevederile directivei privind epurarea apelor uzate urbane, care aveau termen de îndeplinire data de 31 decembrie 2015.

Menționăm că la data emiterii avizelor conforme pentru strategiile de tarifare aferente planurilor de afaceri, pentru o serie de localități, autoritățile locale aveau semnate contracte de finanțare sau aveau depuse cereri de finanțare pentru realizarea investițiilor în sistemele de canalizare-epurare din fonduri de la bugetul de stat și/sau europene. Aceste proiecte de investiții au întârzieri semnificative sau chiar sunt în situația pierderii finanțării. Pentru evitarea dublei finanțări, aceste investiții nu au fost incluse în planurile de investiții ale operatorilor regionali, fiind necesară revizuirea planurilor de afaceri în cazul în care aceste proiecte de investiții vor fi realizate de operatori.

c. Impactul măsurilor propuse privind reducerea pierderilor de apă

Una dintre măsurile importante pentru creșterea eficienței, care trebuie realizată în cadrul planurilor de afaceri se referă la reducerea cotei corespunzătoare pierderilor de apă. Nivelul de referință mediu al pierderilor de apă, exclusiv consumul tehnologic, al celor 14 O.R., a fost de 41,72%.

Evoluția prognozată a nivelului pierderilor de apă (exclusiv consum tehnologic) pe durata planului de afaceri și valoarea medie anuală a acesteia este prezentată în graficul următor:

La finalul implementării investițiilor și măsurilor de reducere a cotei corespunzătoare pierderilor de apă, nivelul țintă este de 18,03%. Deși la 31 decembrie 2025 nivelul țintă a fost de 33,46%, nivelul pierderilor de apă realizat, este de 40,97% fiind peste nivelul prognozat, în condițiile în care au fost realizate majoritatea investițiilor propuse. Această situație **denotă că valoarea impactului măsurilor și investițiilor** propuse pentru reducerea pierderilor de apă **a fost crescută artificial**, ca urmare a lipsei unei evaluări corecte. Se impune realizarea unei evaluări mai bune/justificată a impactului măsurilor pentru reducerea pierderilor de apă și eventual revizuirea strategiilor de reducere a pierderilor de apă.

d. Impactul măsurilor propuse privind creșterea eficienței energetice

La evaluarea măsurilor privind eficiența energetică la nivelul fiecărui operator regional, trebuie avut în vedere că au fost finalizate lucrările de investiții realizate demarate în anii anteriori din fonduri europene și/sau naționale care au condus o creștere a consumului de energie electrică totală (ex. stații de tratare a apei/de epurare, stații pompare apă/apă uzată), în paralel cu realizarea de sisteme alternative de generare/cogenerare a energiei electrice ca au condus la scăderea cantității de energie electrică preluată din sistemul național.

Valoarea medie a consumului specific de energie electrică per mc de apă potabilă intrată în sistemul de alimentare cu apă a fost de 0,43 kWh/mc, fiind aferentă ultimului an anterior avizării planului de afaceri, iar la finalul planului de afaceri, valoarea propusă este de 0,55 kWh/mc.

Din punct de vedere al valorilor realizate, în anul 2025, valoarea medie a consumul specific de energie electrică per mc de apă potabilă intrată în sistemul de alimentare cu apă a fost de 0,43 kWh/mc, menținându-se la nivelul anului de referință.

S-a constatat că, la 31 decembrie 2025, 10 din 14 O.R., aveau puse în funcțiune sisteme de producere a energiei electrice din surse alternative pentru sistemul de alimentare cu apă, sisteme care le-au asigurat între 0,2% și 54% din cantitatea de energie electrică necesară funcționării sistemului de alimentare cu apă. Gradul mediu de independență energetică realizat, este de 4,1%.

În ceea ce privește sistemele de canalizare, valoarea medie a consumul specific de energie electrică per mc de apă uzată canalizată (intrată în stație de epurare) a fost de 0,37 kWh/mc per ansamblu fiind aferentă ultimului an anterior avizării planului de afaceri, iar la finalul planului de afaceri, valoarea propusă este de 0,49 kWh/mc.

Din punct de vedere al valorilor realizate, în anul 2025, valoarea medie a consumul specific de energie electrică per mc de apă uzată canalizată a fost de 0,38 kWh/mc, menținându-se aproape la nivelul anului de referință.

S-a constatat că, la 31 decembrie 2025, 13 din 14 operatori, aveau puse în funcțiune sisteme de producere/cogenerare a energiei electrice din surse alternative pentru sistemul de canalizare-epurare, sisteme care le-au asigurat între 1% și 73% din cantitatea de energie electrică necesară funcționării sistemului de canalizare-epurare. Gradul mediu de independență energetică realizat, este de 18,58%.

e. Evoluția nivelului redevenței față de anul de referință

Redevența pentru bunurile publice se calculează în funcție de durata de funcționare medie a activelor respective și se include gradual în nivelul prețului/tarifului, pe baza unui grafic de eşalonare al acesteia stabilit prin planul de afaceri, așa cum este reglementat de legea specială în vigoare.

Autoritățile locale au obligația să alimenteze Fondul de întreținere, înlocuire și dezvoltare (Fond IID) cu sume cel puțin egale cu vărsămintele din profitul net, dividendele de la societatea comercială cu capital integral sau majoritar de stat, redevența aferentă bunurilor concesionate societății comerciale, impozitul pe profit plătit de operator, aceste sume fiind considerate surse proprii de finanțare a O.R.. În cadrul planurilor de afaceri s-a avut în vedere **creșterea nivelului redevenței** plătite de O.R., **pentru a asigura sumele necesare pentru investiții** din surse proprii.

Valoarea totală a redevenței plătite de cei 14 operatori a fost de circa 147 milioane lei, în ultimul an anterior avizării planului de afaceri, reprezentând 9,35% din totalul de cheltuieli de exploatare de 1 578 milioane lei.

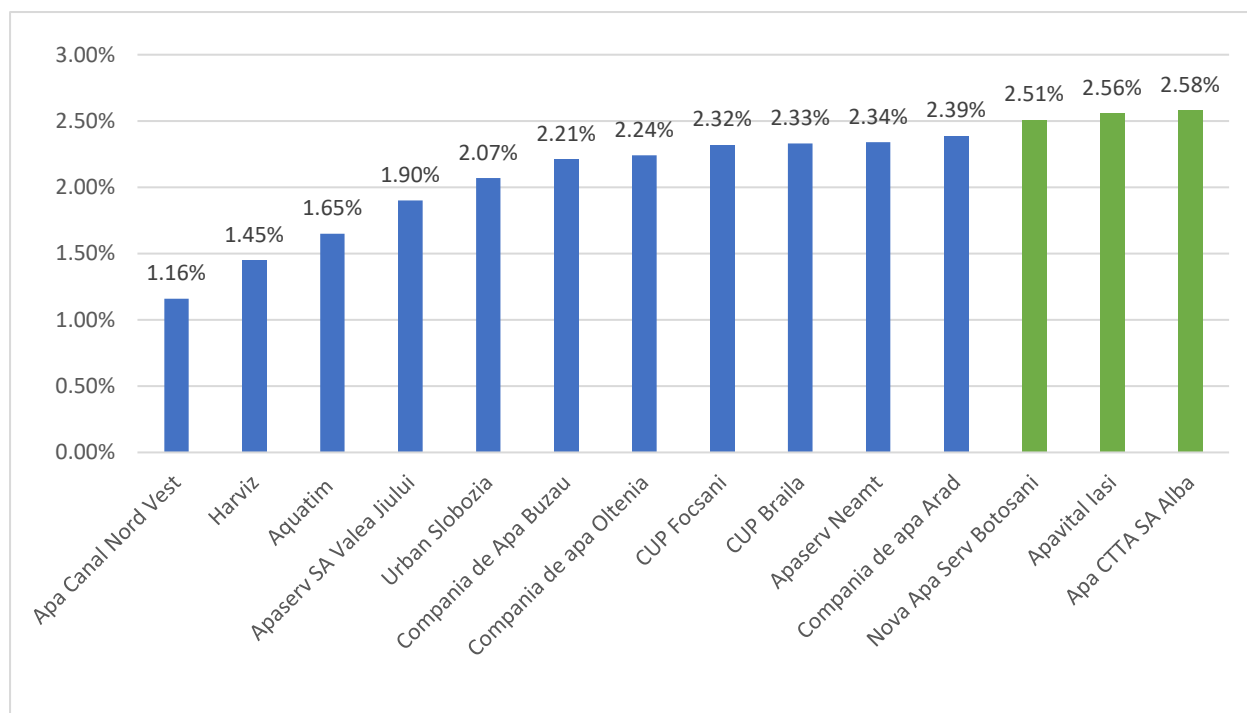
În anul 2025, valoarea totală a redevenței planificată a fi plătită de cei 14 operatori a crescut cu 144%, până la nivelul de 359 milioane lei, reprezentând 16,4% din totalul cheltuielilor de exploatare planificate. Valoarea propusă a redevenței a fost realizată în proporție de 99,3%, respectiv circa 357 milioane lei.

La finalul planurilor de afaceri, valoarea totală a redevenței planificată a fi plătită de cei 14 operatori va crește cu 299% față valoarea totală din anul de referință,

atingând nivelul de 589 milioane lei, reprezentând 20,4% din totalul cheltuielilor de exploatare de 2.889 milioane lei.

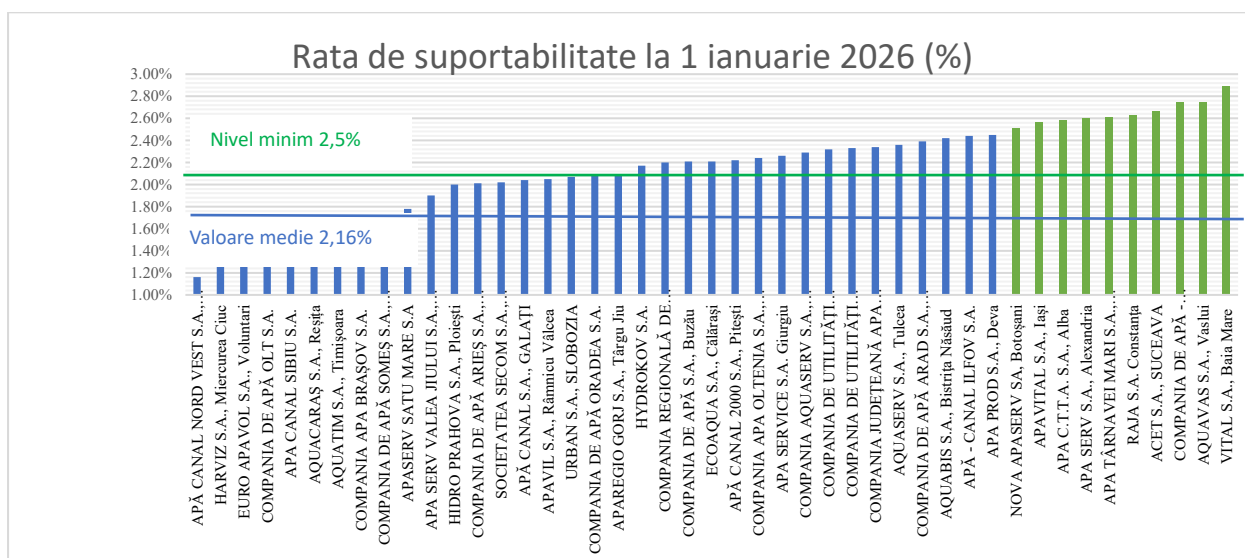
f. Rata de suportabilitate

Rata de suportabilitate pentru serviciile de alimentare cu apă și de canalizare, la nivelul OR care au în implementare strategii de tarificare aferente planului de afaceri, calculată ținând cont de nivelul prețurilor/tarifelor aplicabile de la 1 ianuarie 2026 este prezentată în graficul de mai jos.

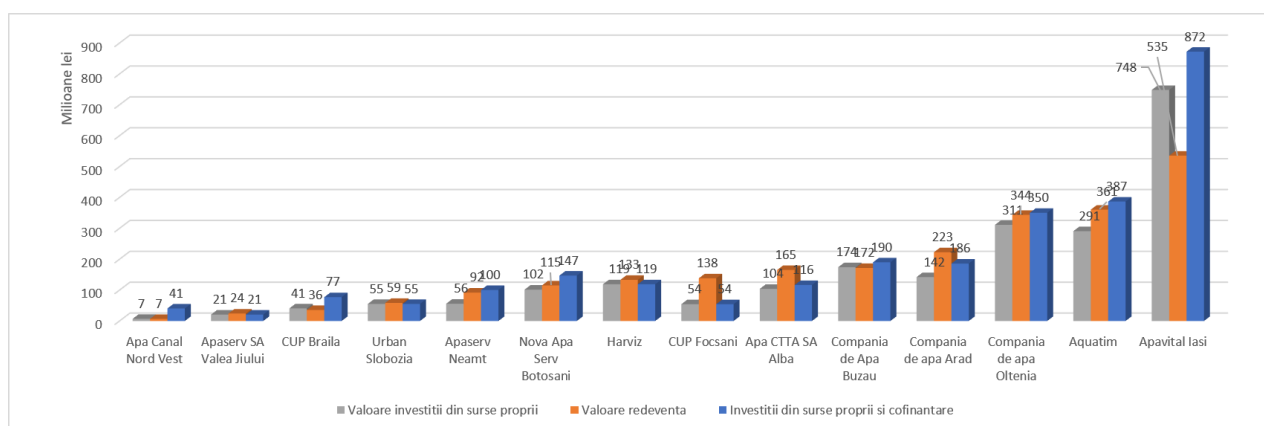
Se constată că, operatorul regional Apa Canal Nord Vest S.R.L. are întârzieri semnificative în implementarea proiectului de investiții cu finanțare europeană față de previziunea inclusă în planul de afaceri, fapt pentru care nu a solicitat creșterile tarifare din ultimii 3 ani. La 31 decembrie 2025, Harviz S.A. se afla în procedura de revizuire a planului de afaceri.

Pentru O.R., rata de suportabilitate pentru serviciile de alimentare cu apă și de canalizare, este prezentată în graficul de mai jos:

Din grafic reiese faptul că, **valoarea medie a ratei de suportabilitate** pentru utilizatorii casnici la nivelul operatorilor regionali este de 2,16%, **sub nivelul minim legal în vigoare de 2,5%** din venitul disponibil pentru gospodăria medie de pe întreaga arie de operare. Această situație denotă faptul că nu toți operatorii regionali valorifică întregul potențial de finanțare disponibil la nivelul ariei de operare.

g. Valoarea investițiilor propuse în cadrul planurilor de afaceri

În ceea ce privește investițiile propuse prin planul de investiții, se remarcă faptul că, în majoritatea cazurilor, valoarea medie a investițiilor finanțate din surse proprii în raport cu nivelul redevenței este 92%. La nivelul O.R. sunt realizate investiții din fonduri europene nerambursabile pentru care O.R. trebuie să asigure cofinanțare, iar valoarea cofinanțării care depășește nivelul redevenței, este asigurată prin împrumuturi.

V. CONCLUZIILE ȘI RECOMANDĂRILE RAPORTULUI

Potrivit informațiilor prezentate, se poate concluziona că evoluția sectorului de apă și apă uzată înregistrează o îmbunătățire din punct de vedere al reglementării, dar din punct de vedere al implementării acestora și al dezvoltării infrastructurii de apă și apă uzată, evoluția este destul de lentă, comparativ cu necesitățile și posibilitățile create și trebuie avute în vedere următoarele direcții de acțiune :

- Obținerea autorizațiilor necesare sanitară/de gospodărire a apelor/ de mediu și menținerea în termene de valabilitate
- Creșterea capacității administrative a operatorilor în vederea implementării proiectelor de investiții, ținând cont de prioritizarea investițiilor necesare conformării la directiva ape uzate - aglomerări peste 10.000 l.e.
- Implementarea de măsuri pentru reducerea pierderilor de apă, prioritate având eliminarea pierderilor comerciale și reducerea pierderilor fizice
- Stabilirea metodologiei unitare de determinare a pierderilor de apă aplicabilă tuturor operatorilor, potrivit rezultatelor derulării proiectului - **“Reducerea pierderilor de apă pentru o apă durabilă”**, finanțat prin instrumentul financiar TSI 2025 și aprobat de SG REFORM (25RO43) în ianuarie 2025, care se realizează de către o echipă a Băncii Mondiale.
- Creșterea gradului de conectare la serviciile de alimentare cu apă până la cel puțin 99,5% în toate UAT - urile aflate în aria de operare
- Creșterea gradului de racordare la serviciile de canalizare până la cel puțin 98% în toate UAT-urile care au între 2.000 și 10.000 l.e.
- Implicarea autorităților administrației publice locale și a asociațiilor de dezvoltare intercomunitară pentru creșterea gradului de conectare a populației acolo unde există sisteme de alimentare cu apă și de canalizare (reducerea, până la eliminarea diferenței dintre gradul de acces și gradul de conectare)
- Extinderea ariei de prestare a operatorilor regionali, la nivelul tuturor UAT - urile membre ADI, în baza unui calendar convenit de operatorul regional împreună cu ADI.
- Comparativ cu anul trecut, valoarea investițiilor totale realizate în sector a înregistrat o creștere de cca 25%, dar în evoluția infrastructurii corespunzătoare nu se evidențiază în totalitate această creștere, întrucât nu au fost puse în funcțiune toate elementele sistemului în anul 2025, urmând ca în anul 2026 să se înregistreze efectiv.
- Continuarea consolidării procesului de regionalizare a operării, prin extinderea ariei de prestare a operatorilor regionali, la nivelul tuturor UAT - urile membre ADI și/sau fuziunea operatorilor regionali
- Implicarea autorităților administrației publice locale, în cazul în care operatorii locali ai serviciului nu îndeplinesc cerințele de siguranță a sănătății publice, de

protecție a mediului și de sustenabilitate economică pentru adoptarea de hotărâri privind aderarea la o asociație de dezvoltare intercomunitară

- *Utilizarea întregului potențial de finanțare a investițiilor, ținând cont de rata minimă de suportabilitate de 2,5%, precum și de toate sursele de finanțare ale sectorului .*
- *Realizarea de investiții pentru generarea de energie electrică din surse alternative, în vederea scăderii costurilor de operare pe termen mediu și creșterea gradului de independență energetică*

VI. ANEXE - INDICATORI ȘI RECOMANDĂRI - OPERATORI REGIONALI MAJORI ȘI MUNICIPALI MARI

Nr. anexa	Denumire operator
1	APA C.T.T.A. S.A., Alba
2	COMPANIA DE APĂ ARAD S.A., Arad
3	APĂ CANAL 2000 S.A., Pitești
4	COMPANIA REGIONALĂ DE APĂ BACĂU S.A.
5	COMPANIA DE APĂ ORADEA S.A.
6	APĂ CANAL NORD VEST S.A., Borș
7	AQUABIS S.A., Bistrița Năsăud
8	NOVA APASERV S.A., Botoșani
9	COMPANIA DE UTILITĂȚI PUBLICE DUNĂREA BRĂILA S.A.
10	COMPANIA APA BRAȘOV S.A.
11	APA NOVA BUCUREȘTI
12	COMPANIA DE APĂ S.A., Buzău
13	ECOQUA S.A., Călărași
14	AQUACARAȘ S.A., Reșița
15	COMPANIA DE APĂ ARIEȘ S.A., Turda
16	COMPANIA DE APĂ SOMEȘ S.A., Cluj Napoca
17	RAJA S.A., Constanța
18	GOSPODĂRIE COMUNALĂ S.A., Sf. Gheorghe
19	COMPANIA DE APĂ TÂRGOVIȘTE-DÂMBOVIȚA S.A.
20	COMPANIA APA OLTENIA S.A., Craiova
21	APĂ CANAL S.A., Galați
22	APA SERVICE S.A., Giurgiu
23	APAREGIO GORJ S.A., Târgu Jiu
24	HARVIZ S.A., Miercurea Ciuc
25	APA SERV VALEA JIULUI S.A., Petroșani
26	APA PROD S.A., Deva
27	URBAN S.A., Slobozia
28	APAVITAL S.A., Iași
29	APĂ - CANAL ILFOV S.A.
30	EURO APAVOL S.A., Voluntari
31	VITAL S.A., Baia Mare
32	SECOM S.A., Drobeta Turnu Severin
33	COMPANIA AQUASERV S.A., Târgu Mureș
34	COMPANIA JUDEȚEANĂ APA SERV S.A., Neamț
35	COMPANIA DE APĂ OLT S.A.
36	APA NOVA PLOIEȘTI
37	HIDRO PRAHOVA S.A., Ploiești
38	APASERV SATU MARE S.A.
39	APA TÂRNAVEI MARI S.A., Mediaș

40	APA CANAL SIBIU S.A.
41	ACET S.A., SUCEAVA
42	APA SERV S.A., Alexandria
43	AQUATIM S.A., Timișoara
44	AQUASERV S.A., Tulcea
45	APAVIL S.A., Râmnicu Vâlcea
46	AQUAVAS S.A., Vaslui
47	COMPANIA DE UTILITĂȚI PUBLICE S.A., Focșani